

ศูนย์วิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

รายงานการวิจัย

เรื่อง

บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

จตุพร อัครโสวรรณ

คณะครุศาสตร์

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลข	378 .121
เรียก	๙ 453 ๒
หนังสือ	2544
เลขทะเบียน	116001
วัน เดือน ปี	17 พ.ค. 2545

ได้รับทุนสนับสนุนจาก

เงินบำรุงการศึกษา ปีการศึกษา 2543 สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

เมษายน 2544

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องที่ทำวิจัย : บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา
ชื่อผู้วิจัย : จุติพร อัสวโสวรรณ
ปีที่ทำการวิจัย : ปีการศึกษา 2543

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ซึ่งปฏิบัติราชการในสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 167 คน และนักศึกษาภาคปกติ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 735 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.9612 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามบทบาททุกกลุ่มภาระงานในระดับมาก และได้ปฏิบัติจริง กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครูในระดับมาก ส่วนกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี และกลุ่มงานบริหารและบริการ อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานโดยภาพรวม พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานในระดับมาก แต่ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

2. นักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาททั้งกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุง และพัฒนาเทคโนโลยี และกลุ่มงานบริหารและบริการในระดับมาก และนักศึกษารับรู้ที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก

3. บทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานทุกกลุ่มภาระงาน แตกต่างจากบทบาทที่ได้ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

4. บทบาทที่นักศึกษาคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ แตกต่างจากบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์สูงกว่าสภาพที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

5. บทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงาน กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู แตกต่างจากบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์คาดหวัง

ในการปฏิบัติงาน กลุ่มงานผลิตบัณฑิต,ผลิตครู, สุนกว่าบทยาที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี กลุ่มงานบริหารและ บริการ และการปฏิบัติงานโดยภาพรวม ความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

6. บทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงตามหน้าที่กับการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาทุกกลุ่ม ภาระงานและโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัย เรื่อง “บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา” นี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของหลายฝ่าย ตั้งแต่การได้รับเงินทุนสนับสนุน เงินบำรุงการศึกษาปี 2543 ของสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหม ทองชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษริน มนูญผล อาจารย์สงศรี ชมภูวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล เรืองรอง และ ดร. อรุณี สถิตย์ภักดีกุล ที่กรุณาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้

ขอขอบคุณอาจารย์สุภาพ เต็มรัตน์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณนางสาวศุภกานต์ โต๊ะหามา ซึ่งช่วยในการจัดพิมพ์ต้นฉบับ ตลอดจนขอขอบคุณอาจารย์และนักศึกษาภาคปกติ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราชทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของความก้าวหน้าในการเพิ่มพูนองค์ความรู้ และการปฏิบัติงานของอาจารย์ อันจะนำมาซึ่งประโยชน์แก่วงวิชาการ

จตุพร อศวโสวรรณ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่องานวิจัย	(1)
ประกาศศุภณูปการ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญแผนภูมิ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของบทบาท	6
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	8
การบริหารสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช	10
ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของสถาบัน	13
ภาระงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	24
การรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	26

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	28
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา	31
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา	43
ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์และนักศึกษา	61
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	67
สมมติฐานของการวิจัย	67
ขอบเขตของการวิจัย	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	68
ผลการวิจัย	69
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย	96

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตามเพศ หน้าที่สังกัด ตำแหน่งวิชาการ และตำแหน่งบริหาร	28
2 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา จำแนกตามเพศ หน้าที่สังกัด และชั้นปี	30
3 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงาน กลุ่มงาน ผลิตภัณฑ์/ผลิตภัณฑ์ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง	32
4 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงาน กลุ่มงาน วิจัยงานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง	35
5 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงาน กลุ่มงาน บริหารและงานบริการ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง	36
6 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของ อาจารย์กลุ่มงานผลิตภัณฑ์/ผลิตภัณฑ์ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง	37
7 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของ อาจารย์ กลุ่มงานบริหารและงานบริการ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่ปฏิบัติจริง	40
8 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของ อาจารย์ กลุ่มงานบริหารและงานบริการ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและ บทบาทที่ปฏิบัติจริง	41

ตาราง	หน้า
9 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานตามกลุ่มภาระงาน และภาพรวม จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง	42
10 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง	43
11 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์	44
12 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม	47
13 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา	48
14 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม	51
15 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา	52
16 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม	56
17 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา	57
18 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม	61

ตาราง

หน้า

19 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมสิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ	62
20 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ ความต้องการของอาจารย์ที่จะให้สถาบันแก้ไข ให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ปฏิบัติงานได้ดี	63
21 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์	65
22 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ	66

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ

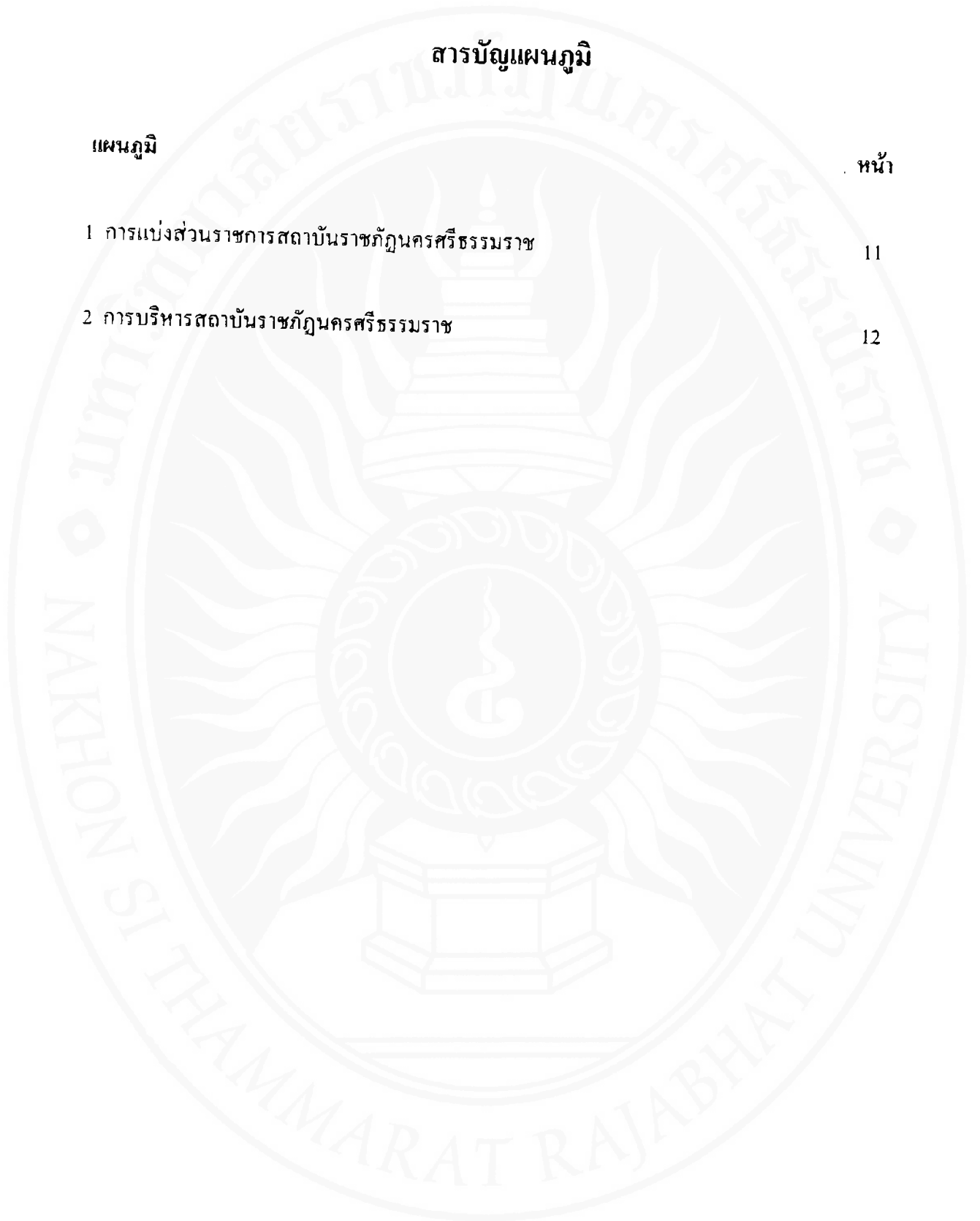
หน้า

1 การแบ่งส่วนราชการสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

11

2 การบริหารสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

12

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

งานเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับชีวิตมนุษย์ ทุกคนต้องทำงานเพื่อตนเองและเพื่อผู้อื่น งานทำให้บุคคลได้รู้จักตนเอง นับถือตนเอง ซึ่งจะช่วยให้บุคคลได้รู้คุณค่าของคนในสังคม หรือในทางตรงกันข้ามกลับทำให้เกิดความคับข้องใจ เมื่อ ไร้จุดหมาย สุดแท้แต่ธรรมชาติของบุคคลกับลักษณะงานที่ทำ (พวงเพชร วัชรอยู่. 2526 : 25)

โดยทั่วไปแล้วมนุษย์ทำงานตามบทบาทของตน ซึ่งเป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งเฉพาะทางสังคม เช่น การเป็นพ่อแม่ เป็นครู อาจารย์ เป็นต้น บทบาทเป็นการกล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ที่ขึ้นอยู่กับตำแหน่งทางสังคม ซึ่งให้รู้ว่าแต่ละคนควรจะแสดงบทบาทอะไรบ้างในการเป็นพ่อแม่ หรือเป็นครู อาจารย์ เมื่อบุคคลหนึ่งได้ดำรงตำแหน่งใด สิ่งก็ตามติดมากับตำแหน่งนั้นก็คือการที่เขาจะต้องมีการปะทะสัมพันธ์ (Interaction) กับตำแหน่งอื่น ๆ ทั้งที่สูงกว่าและต่ำกว่าภายในกลุ่ม ดังนั้น แบบแผนของพฤติกรรมของมนุษย์จึงเกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ตามตำแหน่งทางสังคมที่สังคมคาดหวังหรือกำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งการคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavior expectation) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งสังคมควรปฏิบัติและบทบาทที่ปฏิบัติจริง (Actual role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมจะต้องปฏิบัติจริง

การแสดงบทบาทตามฐานะของบุคคลจะต้องมีการพัฒนา โดยอาศัยการเรียนรู้ในสถานการณ์แห่งการกระทำ และวัฒนธรรมที่บุคคลอาศัยอยู่ และการแสดงบทบาทจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเป็นการแสดงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม บทบาทจึงเป็นตัวกลางระหว่างสังคมกับบุคคล และการแสดงพฤติกรรมของบุคคลกลายมาเป็นแนวทางปฏิบัติของสังคม (เพียวี ผลภาค. 2539 : 34; อ้างอิงมาจาก โสพิน สุวรรกุล. 2535 : 14)

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งในภาคใต้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมุ่งพัฒนาความเจริญของทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างกำลังคนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่สังคมและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527) สถาบันจะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับระบบและบุคลากรของสถาบัน และบุคลากรที่สำคัญของสถาบัน ที่จะทำให้งานในหน้าที่ของสถาบันบรรลุเป้าหมายโดยสมบูรณ์ ได้แก่ อาจารย์ในสถาบันนั่นเอง แต่เสียงวิพากษ์วิจารณ์และเสียงแห่งกัลยาณมิตร

ที่ชี้ความจริงที่ดำรงอยู่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งระดับอุดมศึกษา เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในบทบาทของอาจารย์ได้ดี ดังคำกล่าวของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี (คู่มือการประกันคุณภาพ : บทนำ) ซึ่งได้กล่าวว่า

“ระบบการศึกษาที่ไร้ปัญญา

เรามีโครงสร้างทางการศึกษามาก

แต่ครูสอนไปเรื่อย ๆ ไม่มีปัญญา เพราะหมดทุกระดับ

ไม่ว่าประถม มัธยม อุดมศึกษา เป็นสภาพที่ไร้ปัญญา”

และมีตัวอย่างอื่น ๆ ที่กล่าวถึงการสร้างและพัฒนาคน ซึ่งต่างลงความเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิต คือนักเรียน หรือนักศึกษา หรือบัณฑิต ยังไม่อยู่ในระดับที่พึงพอใจ และหลายทัศนะกล่าวถึงถึงคุณภาพของอาจารย์โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า อยู่ในภาวะค่อนข้างวิกฤต ทั้งนี้เพราะในการจัดการศึกษานั้นนับว่าครูอาจารย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญ หากครูอาจารย์ไม่มีคุณภาพแล้ว ก็ยากที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ ครูเป็นบุคลากรหลักที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษา (ภิญโญ สาร 2526 : 178) ครูจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง การจัดการศึกษาของชาติจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ สอดคล้องกับคำกล่าวของพจน์ สะเพียรชัย (2528 : 26) ซึ่งกล่าวว่าคุณงามความดีของการศึกษาอยู่ที่ตัวครูและคุณภาพของครูก็คือหัวใจของการศึกษา และสอดคล้องกับคำกล่าวของสุรพงษ์ ปธานุกุล (อ้างถึงใน วิทยา คูวิรัตน์ 2538 : 1) ซึ่งกล่าวไว้ว่า “ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษาคือครู เพราะครูเป็นผู้มีอิทธิพลในด้านเสริมสร้างความคิด พัฒนาสติปัญญา ความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยม ตลอดจนวิถีทางดำเนินชีวิตแก่ผู้เรียน”

อาจารย์เป็นสัญลักษณ์ของสถาบันในทางวิชาการหรือวิชาชีพที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันในทุกด้าน ๆ คือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ต้องมีพื้นฐานของการเป็นคนดี และควรมีบทบาทดีเด่นในเรื่องการเป็นนักวิชาการที่มีความเป็นครู เป็นนักวิจัย และเป็นผู้ที่ให้บริการทางวิชาการ นอกจากนี้ อาจารย์จะต้องมีหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือกิจการของสถาบัน เพื่อให้งานด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเกิดผลดี สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้กำหนดภาระงาน ขอบข่ายหน้าที่หลักของอาจารย์สถาบันราชภัฏ ออกเป็น 7 ประเภท คือ งานการผลิตบัณฑิต งานวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการ งานบริการวิชาการ งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานกิจการนักศึกษา งานบริหารและบริการ งานเฉพาะกิจ

จะเห็นว่าบทบาทของอาจารย์เป็นบทบาทที่ได้วางระเบียบไว้อย่างชัดเจนว่า อาจารย์จะต้องมีหน้าที่กระทำอะไรบ้างในสถาบัน เพื่อจะได้แสดงบทบาทตามมาตรฐานการปฏิบัติที่ดี เป็นไปด้วยความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่อาจารย์จะต้องทราบถึงความคาดหวังและผลการปฏิบัติงานของตนจากบุคคลอื่นในสังคม เพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ ผลจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ จะเกี่ยวข้องกับนักศึกษาและการจัดการศึกษาโดยตรง ว่าจะมีคุณภาพหรือไม่ เพียงใดการแสดงบทบาทของอาจารย์จะต้องมีการพัฒนาโดยอาศัยการเรียนรู้ในสถานการณ์แห่งการกระทำ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช และผู้สอนรายวิชา พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน จึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์
2. เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์
4. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา
5. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา
6. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์แตกต่างกัน
2. บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษาแตกต่างกัน
3. บทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกัน
4. บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ว่ามีความแตกต่างในบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงเช่นใด ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้เห็นสภาพบทบาทเท่าที่เป็นอยู่ อันจะเป็นแรงกระตุ้นให้อาจารย์สำนึกในหน้าที่และบทบาทเท่าที่ควรและเหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของอาจารย์ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริมการปฏิบัติงานของอาจารย์และการประกันคุณภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดประชากรที่จะศึกษาเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
  - 1.1 อาจารย์ซึ่งปฏิบัติราชการในสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 167 คน
  - 1.2 นักศึกษาภาคปกติ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 3,665 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
  - 2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและเชื่อถือได้
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา จำนวน 735 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยแบ่งตามสัดส่วนคณะและชั้นปี
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ
    - 3.1.1 อาจารย์
    - 3.1.2 นักศึกษา
  - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามกลุ่มภาระงาน 3 กลุ่ม คือ
    1. งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู
    2. งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี
    3. งานบริการสังคมและบริการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาท หมายถึง ภาระหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ จำแนกเป็นบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง
2. บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง ภาระหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ ที่อาจารย์หรือนักศึกษาดำเนินการหรือคาดหวังให้ปฏิบัติ ซึ่งวัดได้จากการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา
3. บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง การที่อาจารย์ได้แสดงออกถึงการปฏิบัติภาระหน้าที่ตามที่ได้ปฏิบัติจริง ซึ่งวัดได้จากการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา
4. อาจารย์ หมายถึง ผู้ทำการสอนหรือปฏิบัติงานด้านบริหาร บริการวิชาการ และวิชาการ ซึ่งปฏิบัติราชการในสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543
5. นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนในภาคปกติ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543
6. การปฏิบัติงานของอาจารย์ หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่หลักของอาจารย์ ซึ่งจัดเป็นกลุ่มภาระงานได้ 3 กลุ่ม คือ
  1. งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู
  2. งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี
  3. งานบริหารและงานบริการ
7. การรับรู้ หมายถึง การตีความหรือการแปลความหมายของอาจารย์และนักศึกษา ต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ซึ่งวัดได้โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของบทบาท
2. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
3. การบริหารสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
4. ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของสถาบัน
5. ภาระงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - งานวิจัยต่างประเทศ
  - งานวิจัยในประเทศ

ความหมายของบทบาท

นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของคำว่า “บทบาท” ไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ภิญโญ สาร (2523 : 259) ได้ให้ความหมายว่า บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคล ผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งถูกผู้อื่นคาดหวังให้เขาทำ เรียกว่า “บทบาทหน้าที่” บทบาทหน้าที่กำหนดไว้ควบคู่กับตำแหน่ง ซึ่งบุคคลผู้นั้นครองอยู่ หรือบทบาทหน้าที่ หมายถึง หน้าที่หรือเงื่อนไขที่ต้องกระทำและบรรดาสິงต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง สิทธิหน้าที่ประจำตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง เกี่ยวพันกับสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องกันภายในระบบสังคมเดียวกัน

สมาน อินทะดี (2529 : 15) ได้ให้ความหมายว่า บทบาทเป็นเรื่องที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามเงื่อนไขและอำนาจที่ได้แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อ ความรู้สึก ทศนคติ ค่านิยม ตามที่ตนเองได้ปฏิบัติ และพฤติกรรมดังกล่าวนั้น ย่อมมีสัดส่วนผูกพันกับความคิดเห็นของผู้ดำรงตำแหน่งเอง และความ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2530 : 74) ได้ให้ความหมายว่า บทบาทเป็นการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สุธน อ่อนชู (2530 : 7) ได้ให้ความหมายว่า บทบาทคือแบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานของผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง

พงษ์สุดา รัตนมาศมงคล (2533 : 15) ได้ให้ความหมายว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งดำรงอยู่ในสังคม โดยแบบแผนดังกล่าวจะสืบเนื่องและเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมประเพณีทางสังคมอย่างแนบแน่น ฉะนั้นแบบแผนพฤติกรรมของมนุษย์จึงเกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ตามตำแหน่งทางสังคม ที่สังคมคาดหวังหรือกำหนดไว้นั่นเอง ดังนั้น บทบาทจึงเป็นตัวกลางระหว่างสังคมกับบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์ซึ่งพฤติกรรมของเขากลายเป็นแนวทางปฏิบัติของสังคม

คำว่า บทบาท (Role) มาจากคำเต็มว่า บทบาททางสังคม (Social Role) มีความหมายจากคำว่า “ตำแหน่ง” หรือ “ฐานะ” ซึ่งเป็นสิทธิและหน้าที่ที่บุคคลพึงกระทำ โดยที่สิทธิและหน้าที่เหล่านี้จะวินิจฉัย “ตำแหน่ง” ของแต่ละบุคคลในสังคม การกระทำของบุคคลจะต้องมีความสอดคล้องกับความคาดหวังของคนส่วนใหญ่ในสังคม และมีความเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมประเพณีทางสังคมที่บุคคลนั้นอยู่ การแสดงบทบาทตามฐานะของบุคคลจะต้องมีการพัฒนา โดยอาศัยการเรียนรู้ในสถานการณ์แห่งการกระทำ และวัฒนธรรมที่บุคคลอาศัยอยู่ และการแสดงบทบาทจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเป็นการแสดงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม ดังนั้นบทบาทจึงเป็นตัวกลางระหว่างสังคมกับบุคคลและการแสดงพฤติกรรมของบุคคลกลายมาเป็นแนวทางปฏิบัติของสังคม (พิชญพร รุโจปการ. 2541 : 38; อ้างอิงมาจาก เพียว ผลิตภ. 2539 : 34)

แอลพอร์ต (พงษ์สุดา รัตนมาศมงคล. 2533 : 15 – 16 ; อ้างอิงมาจาก Allport. 1967) กล่าวว่า การแสดงบทบาทขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาท คือ บทบาทที่สังคมคาดหวังให้กับบุคคลปฏิบัติโดยที่บทบาทนั้นสังคมจะเป็นตัวกำหนด ให้เป็นไปตามสถานภาพที่บุคคลนั้นดำรงอยู่
2. อึดมโนทัศน์ของบทบาท คือ การที่บุคคลรับรู้และคาดหวังว่าตนเองควรมีบทบาทอย่างไร ซึ่งบุคคลจะรับรู้ได้มากน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับเป้าหมายของชีวิต ค่านิยม และประสบการณ์ของบุคคล และอาจจะสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมหรือไม่ก็ได้
3. การยอมรับบทบาท คือ การยอมรับที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพิจารณาแล้วว่าบทบาทนั้นมีความสำคัญต่อตนเอง และเกิดความขัดแย้งกับสังคมน้อยที่สุด
4. การปฏิบัติตามบทบาท คือ การปฏิบัติตามบทบาทของบุคคล การแสดงมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจ การรับรู้ และการยอมรับในบทบาท การแสดงบทบาทของบุคคลต้องอาศัยความ

สามารถพิเศษในการรับรู้และเข้าใจในบทบาทแต่ละบทบาท ซึ่งในคน ๆ หนึ่งอาจต้องแสดงบทบาทหลายบทบาทในสถานการณ์ที่ต่างกัน

จากความหมายของบทบาทดังกล่าว พอสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ที่บุคคลพึงกระทำ หรือเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติของผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งสามารถพัฒนาขึ้นได้ โดยอาศัยการเรียนรู้ในสถานการณ์แห่งการกระทำ และวัฒนธรรมที่บุคคลอาศัยอยู่ซึ่งจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ บทบาทที่คาดหวังหรือบทบาทตามอุดมคติ เป็นบทบาทที่อยู่ในระดับของความคิดส่วนบุคคลเท่านั้น ยังไม่ได้กระทำจริง ๆ และบทบาทที่ปฏิบัติจริงหรือพฤติกรรมบทบาท เป็นบทบาทที่อยู่ในระดับของการกระทำจริง ไม่ใช่เพียงระดับความคิดเท่านั้น

แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทที่ปฏิบัติจริงนี้ก็มีความสัมพันธ์กับบทบาทที่คาดหวัง ซึ่งมีสัดส่วนผูกพันกับความคิดเห็นของผู้ดำรงตำแหน่งเอง และความคาดหวังของบุคคลในสังคม ดังจะพิจารณาได้จากแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

แนวความคิดในเรื่องบทบาทนี้ ส่วนใหญ่มักจะพิจารณาในด้านแนวคิดทางสังคมวิทยาและจิตวิทยา ซึ่งทั้งนี้นักจิตวิทยาและนักสังคมวิทยา ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทไว้หลายประการ ซึ่งพอจะนำมาพิจารณาพอสังเขปได้ดังนี้

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2516 : 29 - 30) ได้อธิบายถึงคำว่า "บทบาท" ตามแนวคิดทางสังคมวิทยาว่า บทบาท (Role) โดยทั่วไปอาจพิจารณาความหมายได้ใน 2 นัย คือ นัยแรกพิจารณาในด้านโครงสร้างสังคม (Social Structure) บทบาท หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ซึ่งแสดงลักษณะโดยคุณสมบัติและกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น อีกนัยหนึ่งพิจารณาในด้านการแสดงบทบาทหรือการปะทะสังสรรค์ทางสังคม (Social Interaction) บทบาท หมายถึง ผลเนื่องที่มีแบบแผนการกระทำที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์แห่งการปะทะสังสรรค์นั้น (Socially interacted)

ตามนัยแรกบทบาท เป็นการจำแนกชนิดของบุคคลในสังคม ซึ่งถูกทำให้แตกต่างกันโดยคุณสมบัติและพฤติกรรมของเขามีปทัสถาน บทบาทแสดงให้เห็นถึงการวิภาคกิจกรรมต่าง ๆ และบุคคลที่สังสรรค์กันนั้นว่าจะปฏิบัติต่อกันอย่างไร หรือคาดว่าผู้อื่นจะปฏิบัติต่อตนเองอย่างไร ซึ่งเมื่อพิจารณารวมกันทั้งสองนัยแล้ว บทบาทจึงเป็นตัวกลางระหว่างสังคมกับบุคคลแต่ละคน ที่อยู่ในสถานการณ์ ซึ่งพฤติกรรมของเขากลายเป็นแนวทางปฏิบัติของสังคม ดังนั้นสังคมจึงต้องมีการวาง

รูปแบบของบทบาทที่ควรจะเป็น (ought to role) เอาไว้ เมื่อสถานภาพ (Status) เป็นที่รวมแห่งสิทธิและหน้าที่แล้ว บทบาทก็เป็นลักษณะที่เคลื่อนไหว (Dynamic) ของสถานภาพคือการใช้สิทธิและหน้าที่ให้บังเกิดผลนั้นคือสถานภาพแสดงให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นใคร

ประกาศ ศิลปรัศมี (2530 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Jonathan H. Turner 1982 : 349 – 351) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทในเชิงทฤษฎีทางปฏิกรรม สัญลักษณ์นิยม (Symbolic Interactionism) ไว้โดยเปรียบเทียบเหมือนกับ “การเล่นละครบนเวที” (Dramaturgical approach) ซึ่งจะประกอบด้วยลักษณะความคาดหวัง (Expectation) ทั่ว ๆ ไป 3 ประการด้วยกัน คือ

1. ความคาดหวังจาก “บท” (Expectation from the “Script”) หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่าง ๆ ทางสังคม (Social reality) จะสามารถเปรียบเทียบได้เช่นเดียวกับบทละคร (Script) ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐาน (norms) เป็นตัวกำหนดว่าบุคคลควรจะมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ทางสังคมจะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขทางสังคมที่แตกต่างกัน

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่น ๆ (Expectations from other “Players” การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเสมือน Script ที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าวแล้ว บุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาท Role taking ซึ่งกันและกันเพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่น ๆ

3. ความคาดหวังจากผู้ชม “ผู้ชม” (Expectation from the “Audience”) หมายถึง ความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นเพื่อที่เป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ซึ่งเป็นการคาดหวังร่วมกัน

ทิตยา สุวรรณ (2527 : 4) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยฐานะตำแหน่งและยังได้แบ่งบทบาทออกเป็น “บทบาทตามอุดมคติ (ideal role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมควรปฏิบัติ และ “บทบาทที่ปฏิบัติจริง” (actual role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมจะต้องปฏิบัติจริง โดยเขากล่าวว่า “บทบาทที่ปฏิบัติจริงนี้เป็นผลรวมของ

- บทบาทตามอุดมคติ
- บุคลิกภาพของผู้ดำรงฐานะตำแหน่ง
- อารมณ์ขณะแสดงบทบาทและอุปกรณ์ของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่
- ปฏิกริยาของผู้ที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม ทิตยา สุวรรณ ได้กล่าวสรุปฐานะดำรงตำแหน่งและบทบาททางสังคมไว้ดังนี้คือ

1. มีสถานภาพ (status) อยู่จริงในทุกสังคมและมีอยู่ก่อนที่ตัวคนจะเข้าไปครอง
2. มีบทบาทที่ควรจะเป็น (ought - to - role) ประจำอยู่ในแต่ละตำแหน่ง
3. วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งซึ่งสำคัญในการกำหนดฐานะตำแหน่งและบทบาทที่ควรจะเป็น
4. การที่คนเราจะทราบถึงฐานะตำแหน่งและบทบาทนั้น ได้มาจากสังคม องค์กร (Socialization) ในสังคมนั้น ๆ
5. บทบาทที่ควรจะเป็นนั้นไม่แน่นอนเสมอว่าจะเหมือนกับพฤติกรรมจริง ๆ ของคนที่ครองฐานะตำแหน่งอื่น ๆ เพราะพฤติกรรมจริง ๆ นั้นเป็นผลของปฏิกิริยาของคนที่ครองฐานะตำแหน่งที่มีต่อบทบาทที่ควรจะเป็นบุคลิกภาพของตนเองและบุคลิกภาพของผู้อื่นที่เข้ามาร่วมในพฤติกรรมและเครื่องกระตุ้น (Stimulus) ที่มีอยู่ในเวลาและสถานที่ที่เกิดการติดต่อทางสังคม

จากความหมายและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสังคมได้วางระเบียบแบบแผนของบุคคลไว้อย่างชัดเจนว่า บุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นจะต้องมีสิทธิและหน้าที่กระทำอะไรบ้างในองค์กรหรือหน่วยงาน บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานใด จำเป็นต้องเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทที่กำหนดไว้ เพื่อให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรจะต้องทราบถึงความคาดหวังและผลการปฏิบัติงานของตนจากบุคคลอื่นในสังคม เพื่อเป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ซึ่งเป็นความคาดหวังร่วมกัน

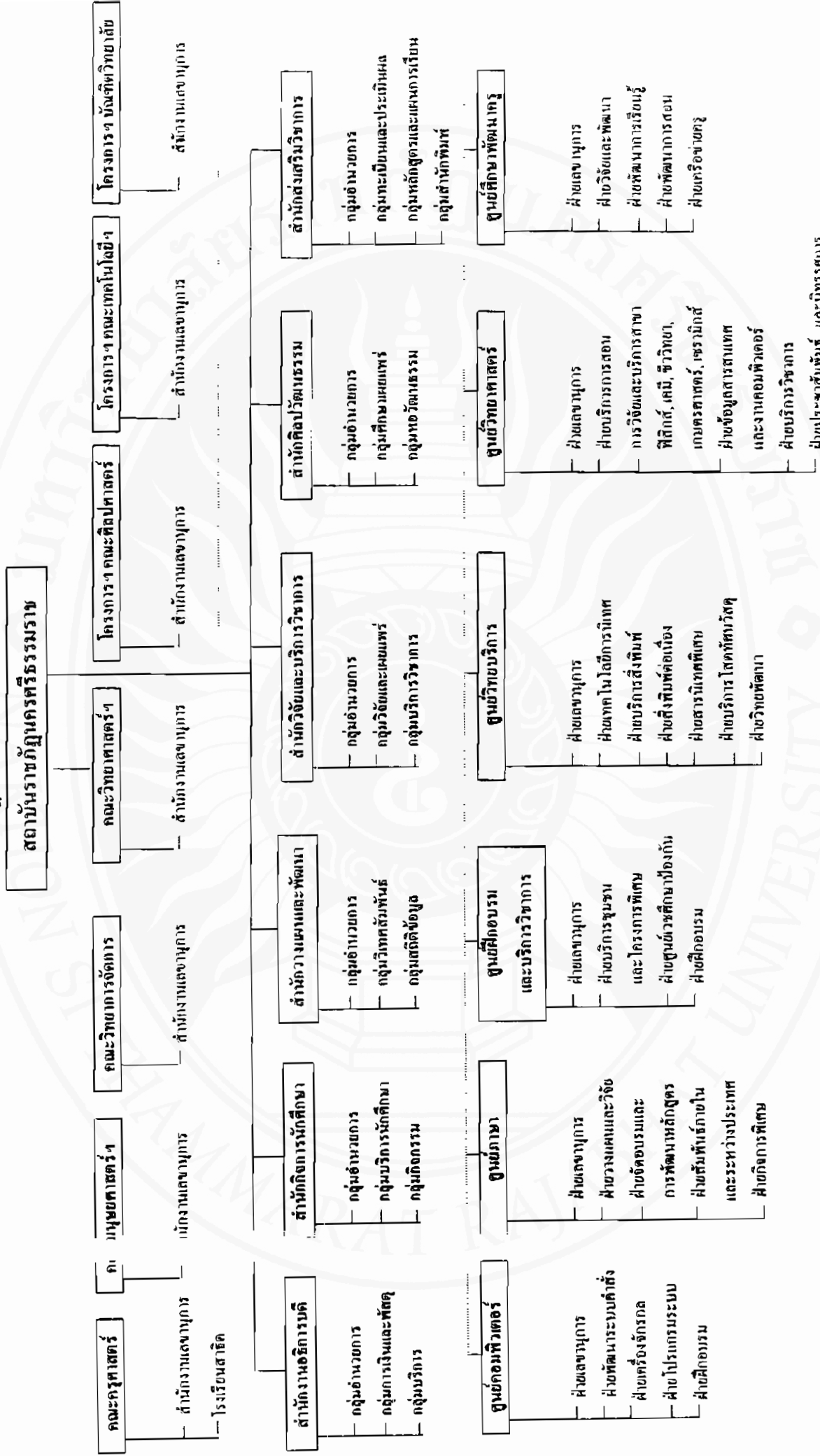
การบริหารสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 กำหนดให้สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นสถาบันศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจที่สำคัญตามมาตรา 7 คือ ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี บำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิต และส่งเสริมวิทยฐานะครู

เพื่อบริหารงานให้บรรลุภารกิจข้างต้น สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราชจึงบริหารโดยอธิการบดี ซึ่งได้มาจากการเลือกสรรของคณาจารย์ในสถาบัน ภายใต้การกำกับดูแลของสภาประจำสถาบัน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และสภาประจำสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช การบริหารโดยทั่วไปมีลักษณะการกระจายงานและอำนาจหน้าที่ไปสู่รองอธิการบดี คณะ สำนัก ศูนย์ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดตั้งหรือพัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนให้สถาบันปฏิบัติการกิจได้ (สำนักงานแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2543 : 16)

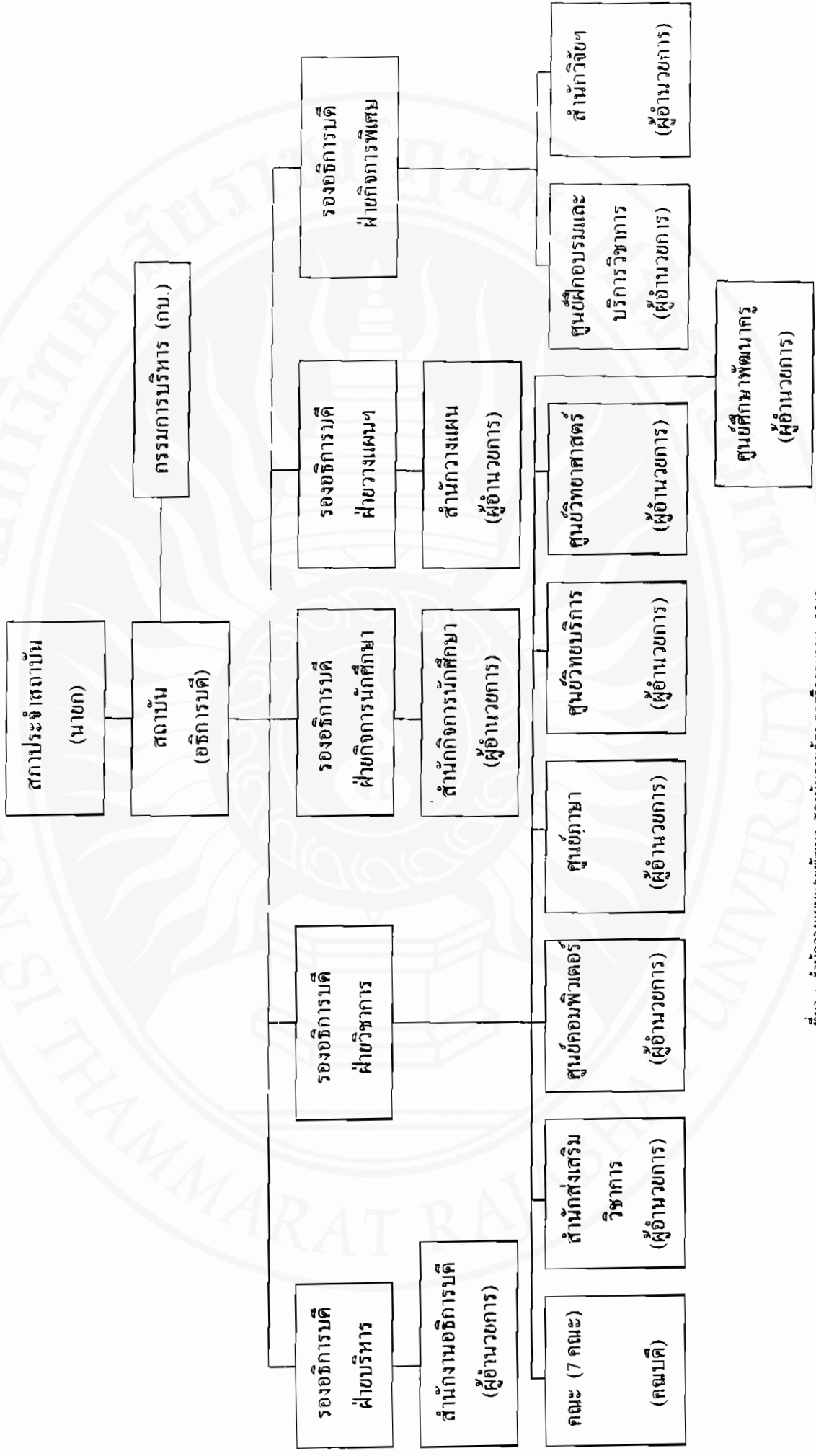
แผนภูมิที่ 1 การแบ่งส่วนราชการ

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2542

ที่มา : สำนักงานวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2543 : 21

แผนภูมิที่ 2 การบริหารสถาบันราชภัฏนครราชสีมา ปีการศึกษา 2542

ที่มา : สำนักวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2543

ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

ปรัชญา

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นแหล่งปัญญาของชุมชน และเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ มุ่งจัดการศึกษาโดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับศาสตร์สากล พัฒนาคณาให้มีปัญญา ใช้คุณธรรมนำชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พันธกิจ

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น ดังนี้

1. จัดการศึกษาทั้งสายวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง
2. ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู
3. ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
4. เป็นผู้นำในการพัฒนาและให้บริการเทคโนโลยีแก่ท้องถิ่น
5. ทำนุบำรุงและเผยแพร่วัฒนธรรมในท้องถิ่น
6. ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สถาบันราชภัฏจะปฏิบัติพันธกิจดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผลได้ โดยวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและแบบเครือข่ายด้วยการกระจายอำนาจไปสู่คณะและโปรแกรมวิชา เพื่อระดมสรรพกำลังจากทุกฝ่ายมาร่วมกันสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ โดยมีเสรีภาพทางวิชาการเป็นพื้นฐาน เพื่อก้าวไปสู่ปรัชญาของสถาบัน อันเป็นเป้าหมายสูงสุด

เป้าหมายและวัตถุประสงค์

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ให้เป็นไปตามภารกิจในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสภาสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้กำหนดดังนี้

ด้านการจัดการศึกษา

เป้าหมาย

1. บัณฑิตของสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความผูกพัน เอื้ออาทรต่อท้องถิ่น เป็นที่พึ่งของชุมชนและท้องถิ่นได้

2. บัณฑิตของสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นและคอมพิวเตอร์ในระดับที่ใช้งานได้
3. ผลิตบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ให้มีสัดส่วนสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น หรือแผนพัฒนาประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีความเป็นผู้นำของสังคมได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านวิชาการและด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ในระดับที่ใช้งานได้
3. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจและมีจิตสำนึกทางด้านศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และมีความผูกพันเอื้ออาทรต่อท้องถิ่น
4. เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. เพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถในการพัฒนาตนเองให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของสังคมปัจจุบัน และแนวโน้มการขยายตัวในอนาคต
6. เพื่อให้บุคลากรในท้องถิ่นได้รับการพัฒนาตามความต้องการอย่างแท้จริงและทั่วถึง

ด้านการวิจัย

เป้าหมาย

1. มีผู้ผ่านการอบรมปฏิบัติการวิจัยไม่น้อยกว่า 25 คน และมีนักวิจัยที่ทำวิจัยต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 คน ต่อปี
2. สถาบันสามารถสร้างผลงานวิจัยได้ไม่น้อยกว่า 5 เรื่องต่อปี และจะจัดให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างน้อย 2 ครั้ง ใน 5 ปี
3. มีงานวิจัยสถาบัน และงานวิจัยอื่นที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษา การพัฒนาท้องถิ่น การปรับปรุงระบบบริหารและการจัดการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคคลของสถาบันได้ทำวิจัย ทั้งวิจัยพื้นฐานและวิจัยประยุกต์ให้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง
2. เพื่อให้มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการศึกษา การพัฒนาท้องถิ่น การปรับปรุงระบบบริหารของสถาบัน
3. เพื่อให้สถาบันสามารถเป็นผู้นำและเป็นที่ยึดเหนี่ยวในด้านการศึกษาของท้องถิ่น

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เป้าหมาย

1. สถาบันมีกิจกรรมทางวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอไม่น้อยกว่าปีละ 6 ครั้ง
2. บุคลากรของสถาบันและประชาชนในท้องถิ่น ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรม
3. สถาบันมีผลงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาวัฒนธรรม ในฐานะเป็นมรดกของชาติ
2. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ
3. เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงค่านิยมและพฤติกรรมของนักศึกษาและประชาชนที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองและสังคม
4. เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะทางวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น อย่างมีเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีของความเป็นไทย
5. เพื่อสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองและนานาชาติ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของประชาคมโลก
6. เพื่อศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางวัฒนธรรม

การผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู

เป้าหมาย

1. บัณฑิตครูมีคุณภาพและมีปริมาณที่เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ครู
2. พัฒนาครูและบุคลากรประจำการทางการศึกษาให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นจำนวนไม่น้อยกว่าปีละ 1,000 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบัณฑิตครูให้มีคุณภาพและมีปริมาณที่เหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ครู
2. เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรประจำการทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่สูงขึ้น
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาด้านครุศาสตร์ให้มีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น

ด้านการบริการวิชาการ

เป้าหมาย

1. มีรูปแบบการบริการชุมชนที่หลากหลาย
2. บริการวิชาการแก่ชุมชน ได้ตามความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่น
3. มีการฝึกอบรมทางวิชาชีพพระยะสั้นไม่น้อยกว่า 10 ครั้งต่อปี
4. พัฒนาหรือสร้างหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นอย่างน้อยปีละ 2 หลักสูตร
5. ประชาชนในพื้นที่ให้บริการได้รับความรู้ มีความสามารถและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ชุมชนได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา
2. เพื่อพัฒนาเครือข่ายการบริการวิชาการ อันจะทำให้การบริการวิชาการแก่ท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อขยายขอบข่ายและพัฒนาการบริการแก่ชุมชนให้มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลายตามความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่น

ด้านการปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี

เป้าหมาย

1. สถาบันมีระบบเครือข่ายข้อมูล (LAN) เครือข่ายอินทราเน็ต (INTRANET) และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (INTERNET) ใช้ในงานบริการ งานบริหารและงานจัดการศึกษา
2. เพื่อให้มีการประดิษฐ์ คิดค้น ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
3. เพื่อให้มีการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนางานบริการ งานบริหาร และการจัดการศึกษา
2. เพื่อให้มีการประดิษฐ์ คิดค้น ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

3. เพื่อให้มีการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านการบริหาร

เป้าหมาย

1. มีระบบเครือข่ายข้อมูล (LAN) ที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานระดับคณะ สำนัก และเชื่อมโยงกับระบบอินทราเน็ต (INTRANET) และระบบอินเทอร์เน็ต (INTERNET) ใช้ในงานบริหารและงานจัดการศึกษา

2. ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ ผศ. : รศ. : ศ เท่ากับ 45 : 4 : 1 (อาจารย์ 100 คน)

3. บุคลากรอาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก : โท : ตริ เท่ากับ 0.5 : 6 : 3.5

4. มี P. C. เหมาะสมเพียงพอต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีอาคารเรียนรวม อาคารกิจการนักศึกษา อาคารคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม อาคารคณะศิลปกรรม อาคารประชุม อาคารหอพักนักศึกษา อาคารชุดที่พักอาจารย์ และข้าราชการ อาคารสำนักงานอธิการบดี สระว่ายน้ำ/อาคาร/อิมจันทร์ และอาคารอิมเนเซียขนาดใหญ่

6. อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม สะอาด เหมาะสม เพียงพอ แก่การจัดการศึกษาและการบริหารงาน

7. ระบบบริหารคล่องตัว บุคลากรปฏิบัติการกิจของสถาบัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. มีงบประมาณในสัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบบริหารให้สามารถถือฤการปฏิบัติการกิจของสถาบัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในงานบริหาร บริการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้มีปัจจัยสนับสนุนเพียงพอต่อการจัดการศึกษาและการบริหารงานตามภารกิจของ

สถาบัน

จะเห็นได้ว่าสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ให้เป็นไปตามภารกิจแห่งพระราชบัญญัติสภาสถาบัน ซึ่งการจะปฏิบัติการกิจดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผลได้ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ อาจารย์เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ภาระงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

ในการดำเนินการกิจของสถาบันอุดมศึกษา กระบวนการทำงานและผลของงานที่จะได้มาตรฐานสูง ย่อมเกิดจากเหตุปัจจัยหลายประการ อาจารย์เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้กำหนดภาระงานของอาจารย์ สถาบันราชภัฏ (สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2541 : 81) ดังนี้

ความหมาย

ภาระงานของอาจารย์ หมายถึง งานในหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์อุดมศึกษาที่มีปริมาณและคุณภาพอย่างน้อยเท่ากับเกณฑ์ขั้นต่ำที่สถาบัน (หรือสังคม) ยอมรับ เพื่อแสดงความผูกพันในหน้าที่และความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้อาจารย์สามารถจัดสรรโอกาสเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานในหน้าที่ให้เกิดผลดี

กรอบภาระงานของอาจารย์

กรอบภาระงานของอาจารย์ครอบคลุมขอบข่ายหน้าที่หลักของอาจารย์ แบ่งออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. งานการผลิตบัณฑิต
2. งานวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการ
3. งานบริการวิชาการ
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. งานกิจการนักศึกษา
6. งานบริหารและบริการ
7. งานเฉพาะกิจ

งานทั้ง 7 ประเภท จัดเป็นกลุ่มภาระงานได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู เป็นภาระงานหลักของอาจารย์ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการสอน การสอน การตรวจงาน การประเมินผลการเรียน (รวมทั้งการประเมินผลย่อย)
2. งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
3. งานกิจกรรมนักศึกษาในด้านวิชาการ

กลุ่มที่ 2 งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ประกอบด้วย

1. งานวิจัย ได้แก่ การเป็นผู้วิจัย ที่ปรึกษา ผู้ร่วมโครงการ หัวหน้าโครงการวิจัย และผู้ช่วยวิจัย
2. ผลงานวิชาการ ได้แก่ การแต่ง การเรียบเรียง การแปล การเขียนบทความทางวิชาการ การเป็นบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและการเขียนบทวิจารณ์ รวมทั้งงานนวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ การประดิษฐ์คิดค้นสื่อต่าง ๆ
3. งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ได้แก่ การปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัย และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้

กลุ่มที่ 3 งานบริหารและงานบริการ ประกอบด้วย

1. งานบริหาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
  - 1.1 การบริหารในสถาบัน
การบริหารตามตำแหน่งหน้าที่ในสถาบัน ประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ (สำนัก ศูนย์) เลขานุการคณะ หัวหน้าภาค หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้าโปรแกรม
  - 1.2 การบริหารโรงเรียนสาธิต
การบริหารตามตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนสาธิต ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์ประจำฝ่าย
2. บริการวิชาการ และงานส่งเสริมวิทยฐานะครู ประกอบด้วย
  - 2.1 การเป็นวิทยากร ได้แก่ การเป็นอาจารย์พิเศษและวิทยากรทั้งในและนอกสถาบัน
  - 2.2 การเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน ได้แก่ การจัดทำเอกสารทางวิชาการ เช่น บทความ แผ่นพับ เป็นต้น เผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ
  - 2.3 กรรมการวิชาการ ได้แก่ กรรมการอ่านผลงานตำแหน่งวิชาการ กรรมการอ่านบทความ กรรมการพิจารณาให้ทุนรางวัล
  - 2.4 งานที่ปรึกษาทางวิชาการ ได้แก่ การให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น
  - 2.5 งานจัดกิจกรรมทางวิชาการ ได้แก่ การร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ
  - 2.6 งานบริการข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ งานพัฒนาโปรแกรมวิชาการงานสร้างและผลิตสารสนเทศ
  - 2.7 งานส่งเสริมวิทยฐานะครู ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน หรือฝึกอบรมสาขาวิชาการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหน่วยงานที่ต้องการใช้ครู สนับสนุนและส่งเสริมครูในท้องถิ่นให้เพิ่มวิทยฐานะ

3. งานกิจการนักศึกษา

ลักษณะของงานกิจการนักศึกษา ได้แก่

- 3.1 งานที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา สภาและสโมสรนักศึกษา
- 3.2 งานที่ปรึกษาชมรม กลุ่มนักศึกษา
- 3.3 งานที่ปรึกษากิจกรรมเฉพาะกิจ
- 3.4 งานหอพักและสวัสดิการนักศึกษา

4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ลักษณะงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย งานศึกษาค้นคว้าวิจัย งานส่งเสริมและเผยแพร่ งานหอวัฒนธรรม

5. งานถ่ายทอดเทคโนโลยี

ลักษณะของงานประกอบด้วย การฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีแก่ชุมชนและท้องถิ่น และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริการ

6. งานเฉพาะกิจ

ลักษณะงานเฉพาะกิจ คือ งานที่สถาบันมอบหมายให้อาจารย์ปฏิบัติ และคณะกรรมการประกันคุณภาพประจำสถาบัน เห็นสมควรกำหนดเป็นภาระงาน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ ครอบคลุมขอบข่ายหน้าที่หลักตามภาระงานของอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู

กลุ่มที่ 2 งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี

กลุ่มที่ 3 งานบริหาร และงานบริการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

แซนเดอร์ (Sandler. 1968 : 169) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังในอุดมการณ์ของศึกษาธิการในรัฐเท็กซัส โดยศึกษาจากศึกษาธิการ 225 คน พบว่า บทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังในอุดมการณ์ของศึกษาธิการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การบริหารและอาคารสถานที่นั้นมีความเห็นแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

คาร์สัน (Carson. 1971 : 2333 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของศึกษาธิการ ครู และครูใหญ่ ในรัฐมอนทานา โดยศึกษาจากศึกษาธิการ 17 คน ครู 541 คน และครูใหญ่ 42 คน พบว่า ทั้งสามกลุ่มต้องการให้ครูใหญ่ปฏิบัติงานมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ครูใหญ่ปฏิบัติอยู่

งานวิจัยในประเทศ

เมื่อปี พ.ศ. 2530 สุชน ออนชู (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 266 คน พบว่าบทบาทที่เป็นจริงโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปาน และบทบาทที่คาดหวังโดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีคุณวุฒิวิยวุฒิ และประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ เกี่ยวกับการบริหารงานทั้งหก ทั้งบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี พ.ศ. 2532 กมล แก้วมณีชัย (2532 : 93 – 94) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทที่คาดหวังของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตามทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 โดยศึกษาจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอจำนวน 71 คน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 354 คน พบว่า บทบาทการบริหารงานที่คาดหวังและที่เป็นจริง ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตามทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานที่คาดหวังกับที่เป็นจริงของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตามทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนชั้นประถมศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง ทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานที่เป็นจริง ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพบว่า โดยส่วนรวมแต่ละงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ สูงกว่าทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพบว่าโดยส่วนรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยส่วนรวมค่าเฉลี่ยทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสูงกว่าทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 วิภาดา คุปตานนท์ (2535 : 948 – 951) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ โดยศึกษาจากนักศึกษาจำนวน 550 คน และอาจารย์ 72 คน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลการเรียน ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตัวอาจารย์ และด้านการส่งเสริมกิจกรรมของนักศึกษา พบว่า บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาทุกข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ปี พ.ศ. 2541 นิตยารัตน์ กงนาลิก (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นเต็มรูป ตามการรับรู้ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 250 คน พบว่า บทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาปฏิบัติจริงในทุก ๆ บทบาท แตกต่างจากบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้ปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาคาดหวังให้บุคลากรดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทสูงกว่าระดับที่ได้ปฏิบัติจริง

จากการประมวลแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า บทบาทเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยฐานะ ตำแหน่ง ซึ่งแบ่งเป็นบทบาทที่คาดหวังหรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมควรปฏิบัติ และบทบาทที่ปฏิบัติจริงหรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมจะต้องปฏิบัติจริง บทบาทการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏ ได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏมีหน้าที่หลัก 7 ประเภท คือ งานการผลิตบัณฑิต งานวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการ งานบริการวิชาการ งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานกิจการนักศึกษา งานบริหารและบริการ และงานเฉพาะกิจ ซึ่งงานทั้ง 7 ประเภทจัดเป็นกลุ่มภาระงานได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มงานผลิตบัณฑิต / ผลิตครู กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี กลุ่มงานบริหารและงานบริการ อาจารย์ซึ่งปฏิบัติงานในสถาบันราชภัฏ จึงจำเป็นต้องเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทที่กำหนดไว้ เพื่อให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่อาจารย์จะต้องทราบถึงความคาดหวัง และผลการปฏิบัติงานจากนักศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง และเป็นผลจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ เพื่อเป็นเครื่องนำไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ซึ่งเป็นความคาดหวังร่วมกัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดประชากรที่จะศึกษาเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. อาจารย์ซึ่งปฏิบัติราชการในสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 167 คน
2. นักศึกษาภาคปกติ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 3,663 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและเชื่อถือได้
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา จำนวน 735 คน ได้จำนวนจากการเปิดตารางสุ่ม (ประคอง กรรมสูตร. 2538 : 356) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยแบ่งตามสัดส่วนคณะและชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ฉบับ โดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครู อาจารย์ กรอบภาระงานในการปฏิบัติงานของอาจารย์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวมีลักษณะทั้งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบคำถามปลายเปิด (Opened form) ฉบับที่ 1 ให้อาจารย์เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ให้นักศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ จะใช้ชื่อคำถามเดียวกัน โดยมีรายละเอียดแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ซึ่งอาจารย์เป็นผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ คณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งบริหาร ฉบับที่ 2 ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ คณะ และชั้นปี

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักไว้ 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง ได้คาดหวังให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด, 4 หมายถึง ได้คาดหวังให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติจริงในระดับมาก, 3 หมายถึง ได้คาดหวังให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง, 2 หมายถึง ได้คาดหวังให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติจริงในระดับน้อย และ 1 ได้คาดหวังให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติจริงในระดับน้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามในตอนที่ 2 ได้แบ่งรายละเอียดดังนี้

งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู ประกอบด้วย งานการสอน งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และงานกิจกรรมนักศึกษาในด้านวิชาการ

งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ประกอบด้วย งานวิจัย ผลงานวิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี

งานบริหารและบริการ ประกอบด้วย งานบริการวิชาการ และส่งเสริมวิद्यฐานะครู งานกิจการนักศึกษา งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานถ่ายทอดเทคโนโลยี

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ และความ ต้องการที่จะให้สถาบันแก้ไข ให้ความช่วยเหลือ หรือดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ปฏิบัติงานได้ดี รวมทั้งความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ และสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูอาจารย์ กรอบภาระงานในการปฏิบัติงานของอาจารย์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพิ่มเติม เพื่อให้ได้แนวทางในการ กำหนดกรอบแนวความคิดและประเด็นต่าง ๆ ให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม

2. ดำเนินการสร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดและรายละเอียดที่ได้กำหนดไว้ โดยเขียนข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น ในด้านความตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยผู้วิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหม ทองชัย อาจารย์สงศรี ชมภูวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศริน มนูญผล ดร. อรุณี สถิตย์ภักติกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล เรืองรอง ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ และได้มีการเสนอแนะให้ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในบางข้อ เพิ่มเติมข้อคำถาม และตัดข้อคำถามที่ซ้ำซ้อนออกไป ผู้วิจัยปรับปรุง รวบรวมได้ข้อคำถาม บทบาทในงานผลิตภัณฑ์/ผลิตภัณฑ์ 35 ข้อ งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี 8 ข้อ งานบริหารและบริการ 14 ข้อ และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของคำชี้แจง ข้อคำถาม วิธีตอบคำถาม ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจความหมายของคำถามบางข้อ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาทำการปรับปรุงข้อคำถามที่เป็นปัญหา

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของคำชี้แจง ข้อคำถาม วิธีการตอบคำถาม ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการตรวจแบบสอบถามว่าเหมาะสมหรือไม่ ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าใจคำชี้แจงและข้อคำถามแต่ละข้อ ชัดเจน โดยกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 15 – 20 นาที

7. รวบรวมจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9612

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2543 – 15 มกราคม 2544 โดยดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและขอความอนุเคราะห์ให้ช่วยตอบแบบสอบถามและนำส่งผู้วิจัยที่สำนักงานคณะกรรมการ สสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองโดยดูจากตารางสอนของกลุ่มนักศึกษา และขอความอนุเคราะห์อาจารย์ผู้สอนในการขอความร่วมมือนักศึกษาให้ช่วยตอบแบบสอบถามและนำส่งผู้วิจัยที่สำนักงานคณะกรรมการ สสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. สำหรับแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยติดต่อกับอาจารย์และกลุ่มนักศึกษาโดยตรง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนโดยมีความสมบูรณ์ครบถ้วน กลุ่มอาจารย์จำนวน 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 52.09 กลุ่มนักศึกษาจำนวน 565 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.87

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของคะแนน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งกำหนดน้ำหนักไว้ดังนี้

5	หมายถึง	ได้คาดหวังหรือต้องการให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริง ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ได้คาดหวังหรือต้องการให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริง ในระดับมาก
3	หมายถึง	ได้คาดหวังหรือต้องการให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริง ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ได้คาดหวังหรือต้องการให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริง ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ได้คาดหวังหรือต้องการให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริง ในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน

(ประคอง วรรณสุด, 2538 : 77) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว จากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาลงรหัสข้อมูลตามคู่มือการลงรหัส แล้วจึงลงหมายเลขแบบสอบถาม ลงรหัสข้อมูลและเขียนโปรแกรม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer plus) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม แล้วแปลความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open form) วิเคราะห์โดยเรียบเรียงเนื้อหาจัดเป็นหมวดหมู่และแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอในลักษณะความเรียงประกอบการบรรยาย

2. ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งขึ้นแบบหนึ่งทางกับอีกแนวทางที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ โดยใช้ t-test แบบ Dependent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม

3. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา โดยใช้ t -test แบบ Dependent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม

4. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา โดยใช้ t -test แบบ Independent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม

5. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา โดยใช้ t -test แบบ Independent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบการบรรยาย และการวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปเป็นความเรียง โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

ตอนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์และนักศึกษา สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติและความต้องการที่จะให้สถาบันแก้ไข ให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ปฏิบัติงานได้ดี รวมทั้งความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ และสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตามเพศ คณะที่สังกัด ตำแหน่งวิชาการและตำแหน่งบริหาร

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	37	42.53
หญิง	50	57.47
รวม	87	100.00

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
คณะที่สังกัด		
ครุศาสตร์	35	40.23
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	11	12.64
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	26	29.89
วิทยาการจัดการ	9	10.34
ศิลปกรรมศาสตร์	5	5.75
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	1	1.15
รวม	87	100.00
ตำแหน่งทางวิชาการ		
อาจารย์	64	73.56
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	23	26.44
รองศาสตราจารย์	-	-
รวม	87	100.00
ตำแหน่งบริหาร		
อธิการบดี/รองอธิการบดี	6	6.38
ผู้อำนวยการ,รองผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก	8	8.51
คณบดี/รองคณบดี	16	17.02
ประธาน/รองประธาน/เลขานุการโปรแกรมวิชา	40	42.56
ไม่มีตำแหน่งบริหาร	24	25.53
รวม	94	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 87 คน เป็นอาจารย์ชาย 37 คน เป็นอาจารย์หญิง 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.53 และ 57.47 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามคณะที่สังกัด พบว่า อาจารย์คณะครุศาสตร์ มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 40.23 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.64 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 29.89 คณะวิทยาการจัดการ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.15

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ พบว่า มีตำแหน่งอาจารย์ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 73.56 มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 26.44 และไม่พบตำแหน่งรองศาสตราจารย์

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งบริหาร ซึ่งอาจารย์บางคนอาจมีหลายตำแหน่ง พบว่า อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 87 คน มีตำแหน่งอธิการบดี/รองอธิการบดี 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.38 ตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51 ตำแหน่งคณบดี/รองคณบดี 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.02 ตำแหน่งประธาน/รองประธาน/เลขานุการโปรแกรมวิชา 40 คน คิดเป็นร้อยละ 42.56 และไม่มีตำแหน่งบริหาร 24 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53 แสดงว่า มีอาจารย์ซึ่งมีตำแหน่งบริหารมากกว่า 1 ตำแหน่ง จำนวน 7 คน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา จำแนกตามเพศ คณะที่สังกัด และชั้นปี

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	180	31.86
หญิง	385	68.14
รวม	565	100.00
คณะที่สังกัด		
ครุศาสตร์	184	32.57
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	76	13.45
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	121	21.41
วิทยาการจัดการ	96	16.99
ศิลปกรรมศาสตร์	28	4.96
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	60	10.62
รวม	565	100.00
นักศึกษาชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	117	20.71
ชั้นปีที่ 2	219	38.76
ชั้นปีที่ 3	127	22.48
ชั้นปีที่ 4	102	18.05
รวม	565	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 565 คน เป็นนักศึกษาชาย 180 คน นักศึกษาหญิง 385 คน คิดเป็นร้อยละ 31.86 และ 68.14 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามคณะที่สังกัด พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มีจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 32.57 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 13.45 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 21.41 คณะวิทยาการจัดการ มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 16.99 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 4.96 และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 10.62

เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 20.71 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 38.76 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 22.48 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 18.05

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของ อาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

ตารางที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงาน กลุ่มงานผลิต
บัณฑิต/ผลิตครู จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู						
1.	จัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน	4.67	0.58	มากที่สุด	4.05	0.87	มาก
2.	จัดทำแผนการสอน	4.41	0.88	มาก	3.62	1.13	มาก
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน	4.69	0.49	มากที่สุด	3.89	0.74	มาก
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ	4.75	0.46	มากที่สุด	4.11	0.74	มาก
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่ เหมาะสม	4.41	0.64	มาก	3.47	0.79	มาก
6.	สอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	4.51	0.66	มากที่สุด	3.80	1.04	มาก
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น	4.54	0.63	มากที่สุด	3.83	0.89	มาก
8.	สร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.47	0.57	มาก	3.76	0.81	มาก
9.	ให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษาโดยทั่วไป	4.55	0.61	มากที่สุด	4.29	0.75	มาก
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	4.66	0.52	มากที่สุด	4.00	0.79	มาก
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้	4.46	0.70	มาก	3.64	0.88	มาก
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและ ลักษณะวิชา	4.44	0.60	มาก	3.64	0.79	มาก
13.	เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยตนเอง	4.29	0.70	มาก	3.55	0.91	มาก
14.	สนใจและเอาใจใส่ต่อความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.39	0.69	มาก	3.70	0.84	มาก
15.	มอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิชา	4.40	0.58	มาก	3.85	0.79	มาก
16.	ตรวจงานสม่ำเสมอทันเวลา	4.33	0.76	มาก	3.37	1.01	ปานกลาง
17.	ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทุกครั้งที่ประสบ ปัญหาต่าง ๆ ในการเรียน	4.31	0.80	มาก	3.66	1.00	มาก
18.	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา	4.47	0.61	มาก	3.80	0.85	มาก
19.	วัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ ๆ	4.47	0.63	มาก	3.89	0.88	มาก
20.	จัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ	4.49	0.63	มาก	3.67	0.91	มาก
21.	คุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบ อย่างเคร่งครัด	4.62	0.58	มากที่สุด	4.17	0.92	มาก
22.	มีหลักเกณฑ์ในการตรวจข้อสอบอย่างเชื่อถือได้	4.64	0.51	มากที่สุด	4.14	0.81	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
23.	แจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง	4.62	0.51	มากที่สุด	4.13	0.80	มาก
24.	จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของ นักเรียนอย่างเหมาะสม	4.33	0.62	มาก	3.56	0.89	มาก
25.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	4.08	0.80	มาก	3.26	1.07	ปานกลาง
26.	ร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับ หน่วยงานฝึกประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี	4.11	0.87	มาก	3.22	1.09	ปานกลาง
27.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมนิเทศและ ปฎิมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.09	0.92	มาก	3.10	1.27	ปานกลาง
28.	นิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน	4.20	0.87	มาก	3.43	1.10	ปานกลาง
29.	มีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี	4.18	0.91	มาก	3.15	0.97	ปานกลาง
30.	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.14	0.86	มาก	3.26	0.95	ปานกลาง
31.	สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่าง ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.21	0.79	มาก	3.29	0.96	ปานกลาง
32.	มีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบ การณืวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.08	1.00	มาก	3.08	1.11	ปานกลาง
33.	ตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.14	1.00	มาก	3.38	1.03	ปานกลาง
34.	วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาเป็นไปอย่างยุติธรรม และตรงกับความเป็นจริง	4.18	0.95	มาก	3.52	1.10	มาก
35.	สรุปผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาส่งฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพทัน ตามระยะเวลาที่กำหนด	4.23	1.00	มาก	3.62	1.16	มาก
รวม		4.39	0.46	มาก	3.65	0.57	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู ในระดับมาก แต่ด้านที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดคือด้านการจัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ สอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น การให้ความรักและบุคลิกธรรมแก่นักศึกษา มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน คอยสอบถามตรงเวลา และเอาใจใส่ต่อการคุมสอบอย่างเคร่งครัด มีหลักเกณฑ์ในการตรวจข้อสอบอย่างเชื่อถือได้ แจกผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง ส่วนด้านอื่น ๆ อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานในระดับมาก และอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมากเช่นกัน ยกเว้น การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับหน่วยงานฝึกประสบการณ์ การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมนิเทศและปัจฉิมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน การมีเทคนิควิธีในการนิเทศ การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การมีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งอาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมก็พบว่า อาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับมาก

ตารางที่ 4 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงาน กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี จำแนกตามบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
1.	พัฒนาตนเองให้เป็นผู้เฝ้าหาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ	4.55	0.59	มากที่สุด	3.46	0.83	ปานกลาง
2.	ทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย	4.18	0.96	มาก	2.67	1.30	ปานกลาง
3.	เข้ารับการอบรมเนื้อหาวิชาและวิธีการใหม่ ๆ	4.30	0.48	มาก	3.24	1.08	ปานกลาง
4.	รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอน	4.45	0.66	มาก	3.55	0.86	มาก
5.	ผลิตเอกสารประกอบการสอน ตำรา และชุดการสอน	4.39	0.75	มาก	3.17	0.92	ปานกลาง
6.	เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน	4.05	0.96	มาก	2.23	1.21	น้อย
7.	แสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม	4.15	0.81	มาก	2.93	1.04	ปานกลาง
8.	ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อไอศทัศน์วัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.25	0.70	มาก	3.21	0.85	ปานกลาง
	รวม	4.29	0.63	มาก	3.06	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยทั่วไปแล้วอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เฝ้าหาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการซึ่งอาจารย์คาดหวังที่จะปฏิบัติในระดับมากที่สุด แต่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงระดับปานกลาง ยกเว้นการรวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอนซึ่งปฏิบัติจริงในระดับมาก และเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชนซึ่งปฏิบัติจริงในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า อาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานกลุ่มบริหาร
และงานบริการ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
	งานบริหารและงานบริการ						
1.	มีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ	4.45	0.66	มาก	3.59	0.99	มาก
2.	ทำงานบริหารตามตำแหน่งอย่างเหมาะสม	4.29	0.90	มาก	3.36	1.05	ปานกลาง
3.	เป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน	4.01	1.04	มาก	2.61	1.25	ปานกลาง
4.	ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น	4.00	0.96	มาก	2.60	1.15	ปานกลาง
5.	ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น	4.02	0.96	มาก	2.69	1.17	ปานกลาง
6.	จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน	3.94	0.97	มาก	2.40	1.14	ปานกลาง
7.	ให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ	4.29	0.86	มาก	3.56	1.09	มาก
8.	รับผิดชอบการเรียน การขาดเรียน การลงทะเบียน วิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิต หรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.36	0.75	มาก	3.69	0.97	มาก
9.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.28	0.84	มาก	3.72	1.05	มาก
10.	ควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม	4.29	0.83	มาก	3.60	1.07	มาก
11.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา	4.00	1.02	มาก	2.86	1.16	ปานกลาง
12.	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.22	0.80	มาก	3.24	1.10	ปานกลาง
13.	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม	3.99	1.03	มาก	2.64	1.21	ปานกลาง
14.	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ	4.30	0.82	มาก	3.32	1.08	ปานกลาง
	รวม	4.17	0.69	มาก	3.13	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานกลุ่มงานบริหาร และงานบริการในระดับมาก แต่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ยกเว้นการมีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ การให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ การรับผิดชอบการมาเรียน การขาดเรียน การลงทะเบียนวิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิตหรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ การติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ และการควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม ซึ่งอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า อาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู						
1.	จัดทำแผนการสอนหรือกำหนดการสอน	4.20	0.77	มาก	3.64	0.85	มาก
2.	จัดทำแผนการสอน	4.18	0.80	มาก	3.63	0.90	มาก
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน	4.16	0.86	มาก	3.65	0.88	มาก
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ	4.21	0.87	มาก	3.74	0.85	มาก
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่เหมาะสม	4.10	0.89	มาก	3.50	0.94	มาก
6.	สอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	4.05	0.88	มาก	3.58	0.95	มาก
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น	4.14	0.86	มาก	3.71	0.95	มาก
8.	สร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.16	0.89	มาก	3.46	1.00	ปานกลาง
9.	ให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษาโดยทั่วไป	4.25	0.89	มาก	3.52	1.08	มาก
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	4.21	0.85	มาก	3.57	0.99	มาก
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้	4.12	0.85	มาก	3.61	0.91	มาก
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะวิชา	4.19	0.84	มาก	3.66	0.94	มาก
13.	เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.10	0.78	มาก	3.66	0.84	มาก
14.	สนใจและเอาใจใส่ต่อสอ	4.17	0.83	มาก	3.52	0.95	มาก
15.	มอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิชา	4.08	0.86	มาก	3.67	0.90	มาก
16.	ตรวจงานสม่ำเสมอทันเวลา	4.08	0.88	มาก	3.50	0.99	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู						
17.	ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทุกครั้งที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ในการเรียน	4.16	0.92	มาก	3.53	1.04	มาก
18.	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา	4.16	0.87	มาก	3.65	0.90	มาก
19.	วัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ ๆ	4.07	0.91	มาก	3.68	0.90	มาก
20.	จัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.89	มาก	3.75	0.93	มาก
21.	คุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบอย่างเคร่งครัด	4.19	0.86	มาก	3.81	0.97	มาก
22.	มีหลักเกณฑ์ในการตรวจข้อสอบอย่างเชื่อถือได้	4.29	0.85	มาก	3.79	0.96	มาก
23.	แจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง	4.31	0.88	มาก	3.63	1.03	มาก
24.	จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.16	0.88	มาก	3.56	0.95	มาก
25.	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.31	0.84	มาก	3.66	1.07	มาก
26.	ร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับหน่วยงานฝึกประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี	4.39	0.77	มาก	3.59	0.95	มาก
27.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมนิเทศและปัจฉิมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.34	0.82	มาก	3.64	1.05	มาก
28.	นิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน	4.45	0.77	มาก	3.49	1.15	ปานกลาง
29.	มีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี	4.28	0.90	มาก	3.44	1.07	ปานกลาง
30.	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.30	0.77	มาก	3.60	0.88	มาก
31.	สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.18	0.90	มาก	3.52	0.92	มาก
32.	มีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.21	0.84	มาก	3.49	0.96	ปานกลาง
33.	ตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.18	0.88	มาก	3.56	0.92	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
34.	วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาเป็นไปอย่างยุติธรรมและตรงกับความเป็นจริง	4.36	0.79	มาก	3.71	0.90	มาก
35.	สรุปผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาส่งฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพทันตามระยะเวลาที่กำหนด	4.32	0.85	มาก	3.74	0.98	มาก
รวม		4.18	0.58	มาก	3.63	0.59	มาก

จากตาราง 6 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู ในระดับมาก และนักศึกษารับรู้ว่าคุณครูได้ปฏิบัติจริงในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นการสร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน การมีเทคนิคในการนิเทศที่ดีและการมีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน ซึ่งนักศึกษารับรู้ว่าคุณครูได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษาก็รับรู้ว่าคุณครูได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก

ตารางที่ 7 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี จำแนกตามบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี						
1.	พัฒนาตนเองให้เป็นผู้เฝ้าหาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ	4.32	0.79	มาก	3.74	0.91	มาก
2.	ทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย	4.22	0.77	มาก	3.71	0.91	มาก
3.	เข้ารับการอบรมเนื้อหาวิชาและวิธีการใหม่ ๆ	4.14	0.86	มาก	3.58	0.94	มาก
4.	รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอน	4.09	0.91	มาก	3.57	0.93	มาก
5.	ผลิตเอกสารประกอบการสอน ตำรา และชุดการสอน	4.14	0.91	มาก	3.55	0.97	มาก
6.	เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน	3.96	0.97	มาก	3.17	1.06	ปานกลาง
7.	แสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม	4.09	0.93	มาก	3.39	1.02	ปานกลาง
8.	ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.25	0.82	มาก	3.39	1.01	ปานกลาง
	รวม	4.15	0.68	มาก	3.53	0.72	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีทั้งรายชื่อ และภาพรวมในระดับมาก และนักศึกษารับรู้ว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก ยกเว้น การเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน การแสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม และการให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งนักศึกษารับรู้ว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมนักศึกษารับรู้ว่า พบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก

ตารางที่ 8 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์กลุ่มบริหารและงานบริการ จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
	งานบริหารและงานบริการ						
1.	มีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ	4.34	0.72	มาก	3.78	0.85	มาก
2.	ทำงานบริหารตามตำแหน่งอย่างเหมาะสม	4.19	0.83	มาก	3.63	0.88	มาก
3.	เป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน	4.04	0.91	มาก	3.35	1.00	ปานกลาง
4.	ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น	5.05	0.92	มาก	3.38	1.05	ปานกลาง
5.	ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น	4.04	0.90	มาก	3.38	1.02	ปานกลาง
6.	จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน	4.03	0.90	มาก	3.31	1.04	ปานกลาง
7.	ให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ	4.14	0.92	มาก	3.51	1.03	มาก
8.	รับผิดชอบการมาเรียน การขาดเรียน การลงทะเบียน วิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิต หรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.29	0.83	มาก	3.69	0.98	มาก
9.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.25	0.84	มาก	3.66	0.97	มาก
10.	ควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม	4.21	0.84	มาก	3.53	0.99	มาก
11.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา	4.15	0.89	มาก	3.36	1.13	ปานกลาง
12.	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.21	0.88	มาก	3.54	1.04	มาก
13.	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม	4.18	0.88	มาก	3.45	1.05	ปานกลาง
14.	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ	4.29	0.86	มาก	3.72	1.05	มาก
	รวม	4.17	0.63	มาก	3.52	0.71	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานบริหารและงานบริการทั้งรายชื่อและภาพรวมในระดับมาก และนักศึกษารับรู้ว่ายบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก คือมีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ การทำงานบริหารตามตำแหน่งอย่างเหมาะสม การให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ รับผิดชอบการมาเรียน การขาดเรียน การลงทะเบียน วิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิต หรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ การติดตามผล

การเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ การควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม การบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ การส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ ส่วนบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับปานกลางคือด้านการเป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน การร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น การให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่นการร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา และการร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม แต่เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษารับรู้ว่าอาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับมาก

ตารางที่ 9 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
1.	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู	4.39	0.46	มาก	3.65	0.57	มาก
2.	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ	4.29	0.63	มาก	3.06	0.73	ปานกลาง
	งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี						
3.	งานบริหารและบริการ	4.17	0.69	มาก	3.13	0.70	ปานกลาง
	รวม	4.34	0.47	มาก	3.47	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นถึงบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยจำแนกเป็นกลุ่มภาระงานและภาพรวม พบว่า อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาททุกกลุ่มภาระงานในระดับมาก และได้ปฏิบัติจริง กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู ในระดับมาก ส่วนกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี และกลุ่มงานบริหารและบริการ ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในทุกกลุ่มภาระงาน พบว่า อาจารย์มีการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 10 ค่าสถิติพื้นฐานของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม จำแนกตามบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
		$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย	$\bar{X}$	s.d.	ความหมาย
1.	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู	4.18	0.58	มาก	3.63	0.59	มาก
2.	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี	4.15	0.68	มาก	3.53	0.72	มาก
3.	งานบริหารและบริการ	4.17	0.63	มาก	3.52	0.71	มาก
	รวม	4.17	0.57	มาก	3.57	0.58	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นถึง บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษาโดย จำแนกเป็นกลุ่มภาระงานและภาพรวม พบว่า นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ทุกกลุ่มภาระงานในระดับมาก และอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ทุกกลุ่มภาระงาน และใน ภาพรวมในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 3 เป็นผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู					
1.	จัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน	4.67	0.58	4.05	0.87	6.585**
2.	จัดทำแผนการสอน	4.41	0.88	3.62	1.13	7.220**
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน	4.69	0.49	3.89	0.74	10.079**
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ	4.75	0.46	4.11	0.74	8.415**
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่เหมาะสม	4.41	0.64	3.47	0.79	9.695**
6.	สอนโดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม	4.51	0.66	3.80	1.04	6.315**
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น	4.54	0.63	3.83	0.89	7.079**
8.	สร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.47	0.57	3.76	0.81	7.274**
9.	ให้ความรักและบุคลิกธรรมแก่นักศึกษาโดยทั่วไป	4.55	0.61	4.29	0.75	3.338**
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	4.66	0.52	4.00	0.79	7.885**
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้	4.46	0.70	3.64	0.88	8.374**
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะวิชา	4.44	0.60	3.64	0.79	8.427**
13.	เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.29	0.70	3.55	0.91	6.463**
14.	สนใจและเอาใจใส่ต่อความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.39	0.69	3.70	0.84	7.201**
15.	มอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิชา	4.40	0.58	3.85	0.79	6.649**
16.	ตรวจงานสม่ำเสมอทันเวลา	4.33	0.76	3.37	1.01	7.596**
17.	ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทุกครั้งที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ในการเรียน	4.31	0.80	3.66	1.00	5.920**
18.	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา	4.47	0.61	3.80	0.85	7.028**
19.	วัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ ๆ	4.47	0.63	3.89	0.88	5.701**
20.	จัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ	4.49	0.63	3.61	0.91	7.613**
21.	คุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบอย่างเคร่งครัด	4.62	0.58	4.17	0.92	4.585**
22.	มีหลักเกณฑ์ในการตรวจข้อสอบอย่างเชื่อถือได้	4.64	0.51	4.14	0.81	5.859**

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
23.	แจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง	4.62	0.51	4.13	0.80	5.832**
24.	จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.33	0.62	3.56	0.89	7.572**
25.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.08	0.80	3.26	1.07	6.074**
26.	ร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับหน่วยงานฝึกประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี	4.11	0.87	3.22	1.09	7.077**
27.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมนิเทศและปัจฉิมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.09	0.92	3.10	1.27	7.471**
28.	นิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน	4.20	0.87	3.43	1.10	6.968**
29.	มีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี	4.18	0.91	3.15	0.97	9.186**
30.	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.14	0.86	3.26	0.95	8.264**
31.	สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.21	0.79	3.29	0.96	8.364**
32.	มีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.08	1.00	3.08	1.11	9.438**
33.	ตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.14	1.00	3.38	1.03	7.847**
34.	วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาเป็นไปอย่างยุติธรรมและตรงกับความเป็นจริง	4.18	0.95	3.52	1.10	6.925**
35.	สรุปผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาส่งฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพทันตามระยะเวลาที่กำหนด	4.23	1.00	3.62	1.16	6.096**
36.	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ไม่หาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ	4.55	0.59	3.46	0.83	11.349**
37.	ทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย	4.18	0.96	2.67	1.30	9.844**
38.	เข้ารับการอบรมเนื้อหาวิชาและวิธีการใหม่ ๆ	4.30	0.84	3.24	1.08	7.541**
39.	รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอน	4.45	0.66	3.55	0.86	8.560**

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
40.	ผลิตเอกสารประกอบการสอน ตำรา และชุดการสอน	4.39	0.75	3.17	0.92	9.921**
41.	เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน	4.05	0.96	2.23	1.21	11.611**
42.	แสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม	4.15	0.81	2.93	1.04	8.818**
43.	ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ วัสดุทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา งานบริหารและงานบริการ	4.25	0.70	3.21	0.85	9.442**
44.	มีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ	4.45	0.66	3.59	0.99	8.119**
45.	ทำงานบริหารตามตำแหน่งอย่างเหมาะสม	4.29	0.90	3.36	1.05	8.509**
46.	เป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน	4.01	1.04	2.61	1.25	9.745**
47.	ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น	4.00	0.96	2.60	1.15	9.745**
48.	ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น	4.02	0.95	2.69	1.17	9.914**
49.	จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน	3.94	0.97	2.40	1.14	11.613**
50.	ให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ	4.29	0.86	3.55	1.09	6.701**
51.	รับผิดชอบการมาเรียน การขาดเรียน การลงทะเบียน วิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิตหรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.36	0.75	3.69	0.97	6.394**
52.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.28	0.84	3.72	1.05	5.101**
53.	ควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตนและการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม	4.29	0.83	3.60	1.07	7.000**
54.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา	4.00	1.02	2.86	1.15	9.826**
55.	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.22	0.80	3.24	1.10	8.210**
56.	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม	3.99	1.03	2.64	1.21	9.774**
57.	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ	4.30	0.82	3.32	1.08	9.115**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วบทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานทุก ๆ ด้าน แตกต่างจากบทบาทที่ได้ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากค่าเฉลี่ยในตาราง จะเห็นได้ว่า อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มภาระงาน

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
1.	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู	4.39	0.46	3.65	0.57	11.225**
2.	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุง และพัฒนาเทคโนโลยี	4.29	0.63	3.06	0.73	12.169**
3.	งานบริหารและบริการ	4.17	0.69	3.13	0.70	12.874**
	รวม	4.34	0.47	3.47	0.65	13.132**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วบทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงาน ทุกกลุ่มภาระงานและภาพรวม แตกต่างจากบทบาทที่ได้ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จากค่าเฉลี่ยในตารางจะเห็นได้ว่า อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์
ตามการรับรู้ของนักศึกษา

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู					
1.	จัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน	4.20	0.77	3.64	0.85	14.092**
2.	จัดทำแผนการสอน	4.18	0.80	3.63	0.90	12.824**
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน	4.16	0.86	3.65	0.88	11.877**
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ	4.21	0.87	3.74	0.85	11.229**
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่ เหมาะสม	4.10	0.87	3.49	0.94	13.005**
6.	สอนโดยสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม	4.05	0.88	3.58	0.95	10.149
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น	4.14	0.86	3.71	0.95	9.174**
8.	สร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.16	0.89	3.46	1.00	13.366**
9.	ให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษาโดยทั่วไป	4.25	0.89	3.52	1.08	13.509**
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	4.21	0.85	3.57	0.99	13.165**
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้	4.12	0.85	3.61	0.91	11.236**
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหา และลักษณะวิชา	4.19	0.84	3.66	0.94	11.705**
13.	เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียน รู้ด้วยตนเอง	4.10	0.78	3.66	0.84	10.384**
14.	สนใจและเอาใจใส่ต่อความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.17	0.83	3.52	0.95	13.356**
15.	มอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย ของวิชา	4.08	0.86	3.67	0.90	8.945**
16.	ตรวจงานสม่ำเสมอทันเวลา	4.08	0.88	3.50	0.99	11.295**
17.	ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทุกครั้งที่ประสบ ปัญหาต่าง ๆ ในการเรียน	4.16	0.92	3.53	1.04	11.393**
18.	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา	4.16	0.87	3.65	0.90	11.237**
19.	วัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ ๆ	4.07	0.91	3.68	0.90	8.514**
20.	จัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.89	3.75	0.93	9.387**
21.	คุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบ อย่างเคร่งครัด	4.19	0.86	3.81	0.97	8.148**
22.	มีหลักเกณฑ์ในการตรวจข้อสอบอย่าง เชื่อถือได้	4.29	0.85	3.79	0.96	10.772**

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
23.	แจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง	4.31	0.88	3.63	1.03	13.472**
24.	จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของ นักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.16	0.89	3.56	0.95	11.861**
25.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	4.33	0.84	3.67	1.07	7.614**
26.	ร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับ หน่วยงานฝึกประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี	4.39	0.77	3.59	0.95	9.880**
27.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมนิเทศและปัจฉิม นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.36	0.83	3.64	1.05	8.766**
28.	นิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน	4.45	0.77	3.49	1.15	10.851**
29.	มีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี	4.28	0.91	3.44	1.07	9.176**
30.	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.30	0.77	3.60	0.88	9.363**
31.	สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.18	0.90	3.52	0.92	8.289**
32.	มีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ และครบถ้วน	4.21	0.84	4.49	0.97	8.804**
33.	ตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.18	0.88	3.56	0.92	7.526**
34.	วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาเป็นไปอย่างยุติธรรม และตรงกับความเป็นจริง	4.36	0.79	3.71	0.90	8.595**
35.	สรุปผลการประเมินการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาส่งฝ่ายฝึกประสบการณ์ วิชาชีพทันตามระยะเวลาที่กำหนด งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุง และพัฒนาเทคโนโลยี	4.32	0.85	3.71	0.98	8.090**
36.	พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ความ ก้าวหน้าทางวิชาการ	4.32	0.79	3.74	0.91	13.248**
37.	ทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย	4.22	0.77	3.71	0.91	11.508**
38.	เข้ารับการอบรมเนื้อหาวิชาและวิธีการใหม่ ๆ	4.14	0.86	3.58	0.94	12.074**

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
39	รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอน	4.09	0.91	3.57	0.93	10.817**
40	ผลิตเอกสารประกอบการสอน คำรา และชุด การสอน	4.14	0.91	3.54	0.97	11.691**
41	เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน	3.96	0.97	3.17	1.06	13.726**
42	แสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้าน	4.09	0.93	3.39	1.01	13.330**
43	สื่อโสตทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา งานบริหารและงานบริการ	4.25	0.82	3.49	1.01	14.460**
44	มีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ	4.34	0.72	3.78	0.85	13.217**
45	ทำงานบริหารตามตำแหน่งอย่างเหมาะสม	4.19	0.83	3.63	0.88	12.861**
46	เป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน	4.04	0.91	3.34	1.00	13.774**
47	ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น	4.05	0.92	3.38	1.05	12.547**
48	ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชน ในท้องถิ่น	4.04	0.90	3.38	1.02	12.765**
49	จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน	4.03	0.90	3.31	1.04	12.971**
50	ให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ	4.14	0.92	3.51	1.03	11.759**
51	รับผิดชอบการมาเรียน การขาดเรียน การลง ทะเบียน วิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิต หรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.29	0.83	3.69	0.98	12.199**
52	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่ รับผิดชอบ	4.25	0.84	3.66	0.97	11.849**
53	ควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้ เข้ากับสังคม	4.21	0.84	3.53	0.99	13.347**
54	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษา มีปัญหา	4.15	0.89	3.35	1.13	13.974**
55	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษา ในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.21	0.88	3.54	1.04	12.942**
56	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม	4.18	0.88	3.45	1.05	13.599**
57	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ	4.29	0.86	3.72	1.05	11.496**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ แตกต่างจากบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์สูงกว่าสภาพที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง		บทบาทที่ปฏิบัติจริง		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
1.	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู	4.18	0.58	3.63	0.59	17.499**
2.	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี	4.15	0.68	3.53	0.72	16.223**
3.	งานบริหารและบริการ	4.17	0.63	3.52	0.71	17.218**
	รวม	4.17	0.57	3.57	0.58	18.934**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ทุกกลุ่มภาระงานและภาพรวม แตกต่างจากบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์สูงกว่าสภาพที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของ
อาจารย์และนักศึกษา

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของนักศึกษา		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู					
1.	จัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน	4.67	0.58	4.20	0.77	6.628**
2.	จัดทำแผนการสอน	4.14	0.88	4.18	0.80	2.539
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน	4.69	0.49	4.16	0.86	8.359**
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ	4.75	0.46	2.21	0.87	8.644**
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่ เหมาะสม	4.41	0.64	4.10	0.89	3.129
6.	สอนโดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม	4.51	0.66	4.05	0.88	4.560
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น	4.54	0.63	4.14	0.86	5.296*
8.	สร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.47	0.57	4.16	0.89	4.286**
9.	ให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษาโดยทั่วไป	4.55	0.61	4.25	0.89	3.994**
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	4.66	0.52	4.21	0.85	6.643**
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้	4.46	0.70	4.12	0.85	3.568
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหา และลักษณะวิชา	4.44	0.60	4.19	0.84	3.300*
13.	เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียน รู้ด้วยตนเอง	4.29	0.70	4.10	0.78	2.109
14.	สนใจและเอาใจใส่ต่อความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.39	0.69	4.17	0.83	2.404
15.	มอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของ วิชา	4.40	0.58	4.08	0.86	4.449*
16.	ตรวจงานสม่ำเสมอทันเวลา	4.33	0.76	4.08	0.88	2.551
17.	ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทุกครั้งที่ประสบ ปัญหาต่าง ๆ ในการเรียน	4.31	0.80	4.16	0.92	1.473
18.	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา	4.47	0.61	4.16	0.87	4.227**
19.	ใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียน	4.11	0.63	4.17	0.89	5.212**
20.	จัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ	4.49	0.63	4.19	0.89	4.011*
21.	คุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบ อย่างเคร่งครัด	4.62	0.58	4.19	0.86	6.042**

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่คาดหวังการ รับรู้ของนักศึกษา		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
22.	มีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบอย่าง เชื่อถือได้	4.64	0.51	4.29	0.85	5.423**
23.	แจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง	4.62	0.51	4.31	0.88	4.672**
24.	จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของ นักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.33	0.62	4.16	0.88	2.318*
25.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	4.08	0.80	4.31	0.84	-2.262*
26.	ร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับ หน่วยงานฝึกประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี	4.11	0.87	4.39	0.77	-2.687
27.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมปฐมนิเทศและปัจฉิม นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.09	0.92	4.34	0.82	-2.330
28.	นิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน	4.20	0.87	4.45	0.77	-2.481
29.	มีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี	4.18	0.91	4.28	0.90	-0.489
30.	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	4.14	0.86	4.30	0.77	-1.561
31.	สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.21	0.79	4.18	0.90	0.249
32.	มีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบ การณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.08	1.00	4.21	0.84	-1.162
33.	ตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	4.14	1.00	4.18	0.88	-0.348
34.	วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชา ชีพของนักศึกษาเป็นไปอย่างยุติธรรมและตรง กับความเป็นจริง	4.18	0.95	4.36	0.79	-1.670
35.	สรุปผลการประเมินการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาส่งฝ่ายฝึกประสบการณ์ วิชาชีพทันตามระยะเวลาที่กำหนด งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุง และพัฒนาเทคโนโลยี	4.23	1.00	4.32	0.85	-0.804
36.	พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ไม่หาความรู้ความก้าว หน้าทางวิชาการ	4.55	0.59	4.32	0.79	3.217**

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่คาดหวังการ รับรู้ของนักศึกษา		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
37.	ทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย	4.18	0.96	4.22	0.77	-0.314**
38.	เข้ารับการอบรมเนื้อหาวิชาและวิธีการใหม่ ๆ	4.30	0.84	4.14	0.86	1.161
39.	รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอน	4.45	0.66	4.09	0.91	3.496
40.	ผลิตเอกสารประกอบการสอน ตำรา และชุด การสอน	4.39	0.75	4.14	0.91	2.459
41.	เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน	4.05	0.96	3.96	0.97	0.791
42.	แสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่าง เหมาะสม	4.15	0.81	4.09	0.93	0.522
43.	ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้าน สื่อโสตทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา งานบริหารและงานบริการ	4.25	0.70	4.25	0.82	-0.022
44.	มีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ	4.45	0.66	4.34	0.72	1.339
45.	ทำงานบริหารตามตำแหน่งอย่างเหมาะสม	4.29	0.90	4.19	0.83	1.011
46.	เป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน	4.01	1.04	4.04	0.91	-0.224
47.	ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น	4.00	0.69	4.05	0.92	-0.515
48.	ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชน ในท้องถิ่น	4.02	0.95	4.04	0.90	0.170
49.	จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน	3.94	0.97	4.03	0.90	0.801
50.	ให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ	4.29	0.86	4.14	0.92	1.379
51.	รับผิดชอบการมาเรียน การขาดเรียน การลง ทะเบียน วิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิต หรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.36	0.75	4.29	0.83	0.657
52.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่ รับผิดชอบ	4.28	0.84	4.25	0.84	0.285
53.	ควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้า กับสังคม	4.29	0.83	4.21	0.84	0.832
54.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษา มีปัญหา	4.00	1.02	4.15	0.89	-1.473
55.	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษา ในกลุ่มที่รับผิดชอบ	4.22	0.80	4.21	0.88	0.056

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของนักศึกษา		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
56.	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม	3.99	1.03	4.18	0.88	-1.817
57.	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ	4.30	0.82	4.29	0.86	0.064

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วบทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานแตกต่างจากบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .01 คือ ด้านการจัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ การสร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา การคุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบอย่างเคร่งครัด มีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อสอบอย่างเชื่อถือได้ แจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เฝ้าหาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ การทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนในการทำวิจัย จากค่าเฉลี่ยในตารางจะเห็นได้ว่า อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติ ยกเว้นด้านการทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย ซึ่งนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติสูงกว่าที่อาจารย์คาดหวัง ส่วนบทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานแตกต่างจากบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะวิชา การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิชา การวัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ ๆ การจัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาอย่างเหมาะสม การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากค่าเฉลี่ยในตารางจะเห็นได้ว่า อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน ยกเว้น การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติสูงกว่าที่อาจารย์คาดหวัง ส่วนบทบาทด้านอื่น ๆ พบว่า ความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของ
อาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่คาดหวัง การรับรู้ของนักศึกษา		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
1.	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู	4.39	0.46	4.18	0.58	3.884**
2.	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี	4.29	0.63	4.15	0.68	1.785
3.	งานบริหารและบริการ	4.17	0.69	4.17	0.63	-0.002
	รวม	4.34	0.47	4.17	0.57	2.645

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า บทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงาน กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู แตกต่างจากบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากค่าเฉลี่ยในตารางจะเห็นได้ว่า อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู สูงกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี กลุ่มงานบริหารและบริการ และโดยภาพรวมความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของนักศึกษา		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู					
1.	จัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน	4.05	0.87	3.64	0.85	4.138
2.	จัดทำแผนการสอน	3.62	1.13	3.63	0.90	-0.055**
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน	3.89	0.74	3.65	0.88	2.662**
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ	4.11	0.74	3.74	0.85	4.325*
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอน ที่เหมาะสม	3.47	0.79	3.50	0.94	-0.260*
6.	สอนโดยสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม	3.80	1.04	3.58	0.95	2.004
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น	3.83	0.89	3.71	0.95	1.126
8.	สร้างบรรยากาศที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.76	0.81	3.46	1.00	3.076**
9.	ให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษาโดยทั่วไป	4.29	0.75	3.52	1.08	8.336**
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน	4.00	0.79	3.57	0.99	4.562**
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้	3.64	0.88	3.61	0.91	0.313
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหา และลักษณะวิชา	3.64	0.79	3.66	0.94	-0.170*
13.	เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยตนเอง	3.55	0.91	3.66	0.84	-1.142
14.	สนใจและเอาใจใส่ต่อความก้าวหน้าของผู้เรียน	3.70	0.84	3.52	0.95	1.661
15.	มอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย ของวิชา	3.85	0.79	3.67	0.90	1.908*
16.	ตรวจงานสม่ำเสมอทันเวลา	3.37	1.01	3.50	0.99	-1.160
17.	ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทุกครั้งที่ประสบ ปัญหาต่าง ๆ ในการเรียน	3.66	1.00	3.53	1.04	1.047
18.	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา	3.80	0.85	3.65	0.90	1.530
19.	วัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ ๆ	3.89	0.88	3.68	0.90	2.035
20.	จัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ	3.67	0.91	3.75	0.93	-0.744
21.	คุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบ อย่างเคร่งครัด	4.17	0.92	3.81	0.97	3.306

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
22.	มีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อ เชื่อถือได้	4.14	0.81	3.79	0.96	3.682*
23.	แจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง	4.13	0.80	3.63	1.03	5.182**
24.	จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของ นักศึกษาอย่างเหมาะสม	3.56	0.89	3.56	0.95	-0.006
25.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	3.26	1.07	3.66	1.07	-2.951
26.	ร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับ หน่วยงานฝึกประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี	3.22	1.09	3.59	0.95	-2.988
27.	มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมและปัจฉิม นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	3.10	1.27	3.64	1.05	-3.753
28.	นิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน	3.43	1.10	3.49	1.15	-0.468
29.	มีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี	3.15	0.97	3.44	1.07	-2.306*
30.	ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	3.26	0.95	3.60	0.88	-2.913
31.	สนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	3.29	0.96	3.52	0.92	-1.988
32.	มีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบ การณ์วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	3.08	1.11	3.49	0.96	-3.212
33.	ตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน	3.38	1.03	3.56	0.92	-1.484
34.	วัดผลและประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาเป็นไปอย่างยุติธรรม และตรงกับความเป็นจริง	3.52	1.10	3.71	0.90	-1.454*
35.	สรุปผลการประเมินการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาส่งฝ่ายฝึกประสบการณ์ วิชาชีพทันตามระยะเวลาที่กำหนด	3.62	1.16	3.74	0.98	-0.907
36.	พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ไม่หาความรู้ความก้าว หน้าทางวิชาการ	3.46	0.83	3.74	0.91	-2.748

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของนักศึกษา		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
37.	ทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย	2.67	1.30	3.71	0.91	-7.207**
38.	เข้ารับการอบรมเนื้อหาวิชาและวิธีการใหม่ ๆ	3.24	1.08	3.58	0.94	-3.024
39.	รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอน	3.55	0.86	3.57	0.93	-0.131
40.	ผลิตเอกสารประกอบการสอน ตำรา และชุด การสอน	3.17	0.92	3.55	0.97	-3.367
41.	เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน	2.23	1.21	3.17	1.06	-6.842*
42.	แสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่าง เหมาะสม		1.04	3.39	1.02	-3.885
43.	ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้าน สื่อทัศนศึกษาและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา งานบริหารและงานบริการ	3.21	0.85	3.49	1.01	-2.850**
44.	มีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ	3.59	0.99	3.78	0.85	-1.688*
45.	ทำงานบริหารตามตำแหน่งอย่างเหมาะสม	3.36	1.05	3.63	0.88	-2.622
46.	เป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน	2.61	1.25	3.35	1.00	-5.250**
47.	ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น	2.60	1.15	3.38	1.05	-6.352
48.	ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชน ในท้องถิ่น	2.69	1.17	3.38	1.02	-5.736
49.	จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน	2.40	1.14	3.31	1.04	-7.513
50.	ให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ	3.56	1.09	3.51	1.03	0.461
51.	รับผิดชอบการมาเรียน การขาดเรียน การลง ทะเบียน วิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิต หรืออื่น ๆ ของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ	3.69	0.97	3.69	0.98	-0.005
52.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่ รับผิดชอบ	3.72	1.05	3.66	0.97	0.585
53.	ควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้า กับสังคม	3.60	1.07	3.53	0.99	0.578
54.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษา มีปัญหา	2.86	1.16	3.36	1.13	-3.786
55.	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษา ในกลุ่มที่รับผิดชอบ	3.24	1.10	3.54	1.04	-2.443

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
56.	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม	2.64	1.21	3.45	1.05	-5.877*
57.	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ	3.32	1.08	3.72	1.05	-3297

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงตามหน้าที่แตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือด้านการจัดทำแผนการสอน การค้นหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและยุติธรรมแก่นักศึกษา มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน การแจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง การทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ โสต ทักษะวิศวะและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาการเป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน จากค่าเฉลี่ยในตารางจะเห็นได้ว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงตามหน้าที่สูงกว่าการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา ยกเว้นด้านการจัดทำแผนการสอน การทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย และการให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ โสต ทักษะวิศวะและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาการ ซึ่งการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าสภาพจริงที่อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริงตามหน้าที่แตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ การใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่เหมาะสม การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะวิชา การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิชา การมีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบอย่างเชื่อถือได้ การมีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี การวัดผลและประเมินผล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา เป็นไปอย่างยุติธรรมและตรงกับความเป็นจริง การเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน การมีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ และการร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม จากค่าเฉลี่ยในตารางจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา สูงกว่าบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริง ยกเว้น การสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิชา และมีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบอย่างเชื่อถือได้ ซึ่งอาจารย์ปฏิบัติจริงตามหน้าที่สูงกว่าการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา ส่วนบทบาทด้านอื่น อาจารย์ปฏิบัติจริงตามหน้าที่กับการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของ
อาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มภาระงานและภาพรวม

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		บทบาทที่ปฏิบัติจริง การรับรู้ของอาจารย์		t
		$\bar{X}$	s.d.	$\bar{X}$	s.d.	
1.	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู	3.65	0.57	3.63	0.59	0.294
2.	งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี	3.06	0.73	3.52	0.72	-5.658
3.	งานบริหารและบริการ	3.13	0.70	3.52	0.71	-4.752
	รวม	3.47	0.56	3.57	0.58	-1.524

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงตามหน้าที่กับการปฏิบัติ
จริงตามการรับรู้ของนักศึกษาทุกกลุ่มภาระงานและภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมคอบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ สิ่ง
ที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ และความต้องการที่จะให้สถาบันแก้ไขให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการเพื่อให้
อาจารย์ปฏิบัติงานได้ดี รวมทั้งความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ และสิ่งที่
นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ

จากแบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม คอบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ปรากฏว่า
อาจารย์ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมจำนวน 48 ฉบับ จากทั้งหมด 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 55.17
ส่วนนักศึกษาได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมจำนวน 137 ฉบับ จากทั้งหมด 565 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
24.25

จากแบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็น ดังนี้

1. **สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ** พบว่า อาจารย์ต้องการทำผลงานทางวิชาการผลิตสื่อ ตำรา
เอกสารประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกฝนงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
ลดภาระงานอื่น ๆ และชั่วโมงสอนให้น้อยลง เพื่อให้มีเวลาว่างพอในการทำผลงานทางวิชาการ
อนุญาตให้ลาหยุดไปทำวิจัยหรือเขียนตำราได้ ไม่ต้องลงเวลาปฏิบัติงาน แต่ให้ประเมินจากผลงาน
ปรับกระบวนการเรียนการสอน จากครูสอน เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ
ทำความเข้าใจกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ

ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้กับชุมชนในสาขาวิชาของตน โกลัซติดกับนักศึกษาให้มากขึ้น จัดเวลาสำหรับการพบปะพูดคุยกับนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล ติดตามดูแลนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบด้านการเรียน ความประพฤติ การแต่งกาย ระเบียบวินัย และการเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบันให้มากขึ้น

ตารางที่ 19 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมสิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ

ที่	สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ	ความถี่ (f)
1.	พัฒนาคุณวุฒิเพิ่มเติม / พัฒนาดนเองโดยการเข้าอบรมสัมมนา	8
2.	ลดภาระงานอื่น ๆ ให้น้อย มีชั่วโมงสอนที่เหมาะสม	11
3.	ผลิตสื่อ ตำรา เอกสาร ทำผลงานวิชาการ	26
4.	ติดตามดูแลนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบด้านการเรียน ความประพฤติ การเข้าร่วมกิจกรรม การแต่งกาย	7
5.	โกลัซติดนักศึกษาให้มากขึ้น จัดเวลาสำหรับการพบปะพูดคุยกับนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล	16

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่า สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติมากที่สุด คือ ผลิตสื่อ ตำรา เอกสาร ทำผลงานทางวิชาการ รองลงมาคือโกลัซติดนักศึกษาให้มากขึ้น จัดเวลาสำหรับการพบปะพูดคุยกับนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล ลดภาระงานอื่นให้น้อย มีชั่วโมงสอนที่เหมาะสม พัฒนาคณวุฒิเพิ่มเติม พัฒนาดนเองโดยการเข้าอบรมสัมมนา และติดตามดูแลนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบด้านการเรียน ความประพฤติ การเข้าร่วมกิจกรรม การแต่งกาย ตามลำดับ

2. ความต้องการของอาจารย์ที่จะให้สถาบันแก้ไข ให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ปฏิบัติงานได้ดี พบว่า อาจารย์ต้องการให้สถาบันลดภาระงานด้านอื่น ๆ เช่น งานธุรการ งานพัสดุ เพื่อให้อาจารย์มีเวลาว่างพอในการทำผลงานทางวิชาการ โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการพลเรือน (P.C.) เพิ่มเติม จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำผลงานทางวิชาการ การผลิตเอกสาร ตำรา เช่น มีคอมพิวเตอร์ช่วยค้น มีห้องพักที่เป็นสัดส่วน มีเอกสารประกอบการค้นคว้าเพียงพอ สถาบันควรสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาคุณวุฒิเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ ให้อาจารย์พัฒนาดนเองโดยการเข้ารับการอบรมสัมมนาโดยสนับสนุนค่านายหน้าประมาณ ปรับปรุงอุปกรณ์การเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพใช้งานได้มีประสิทธิภาพ เช่น เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียงสำหรับห้องเรียนใหญ่ สถาบันควรให้ขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงาน มีการประเมินและพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ประกาศเกียรติคุณ ให้รางวัล ให้การเสริมแรงรูปแบบ

ต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อความเป็นครู และลงโทษอย่างจริงจังกับผู้ฝ่าฝืน หลีกเลียง ละเมิด งดเว้น และไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่รับผิดชอบ งานใดบกพร่องต้องติดตามแก้ไข ไม่ปล่อยปละละเลย มีมาตรการที่เหมาะสม ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น สถาบันต้องถือว่า นั่นคืองานที่สถาบันจะต้องใช้กลวิธีที่ฉลาด จริงใจ แก้ไข จัดกิจกรรมกลุ่ม สร้างจิตสำนึกและความตระหนักว่า สถาบันนี้เป็นของทุกคนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาให้เจริญรุดหน้าในทุก ๆ ด้าน ให้ทุกคนได้ทำตามบทบาทของตนเต็มความรู้ เต็มเวลา เต็มความสามารถ และมีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำ และมีส่วนร่วมในการทำงานทุกระดับ สถาบันควรกำหนดเกณฑ์ภาระงานด้านต่าง ๆ เป็นมาตรฐานอย่างชัดเจน ทั้งงานสอน งานวิจัย งานบริการชุมชน งานบริหาร และควรแบ่งสายงานของอาจารย์ให้ชัดเจน เช่น สายอาจารย์สอน สายบริหาร สายสนับสนุนการสอน ควรผลักดันนโยบายให้มีการบรรจุอาจารย์ บุคลากร ในสายวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อาจารย์เก่าควรทำระบบการประเมินคุณภาพให้จริงจัง ชัดเจน การรับอาจารย์ใหม่ควรทดสอบคัดเลือก ให้ได้คนที่มีคุณภาพจริง ๆ เท่านั้น คณะควรมีการประชุมปฏิบัติการ คิดแนวปฏิบัติ และทดลองทำเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และนำรูปแบบการปฏิบัติมาใช้จริงจัง นอกจากนี้สถาบันควรมีหน่วยพัฒนาอาจารย์ หน่วยงานประกันคุณภาพ ทำงานรับผิดชอบโดยตรง วางระบบประกันคุณภาพที่ชัดเจนปฏิบัติได้ และสถาบันควรจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้อาจารย์ทุกคน เพื่อจะได้ทราบกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 20 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ ความต้องการของอาจารย์ที่จะให้สถาบันแก้ไข ให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ปฏิบัติงานได้ดี

ที่	สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ	ความถี่ (f)
1.	สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยเอกสาร ตำรา	7
2.	ประกาศเกียรติคุณให้รางวัล และให้แรงเสริมรูปแบบต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อความเป็นครู และลงโทษอย่างจริงจังกับผู้ฝ่าฝืน หลีกเลียง ละเมิด งดเว้น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ	8
3.	กำหนดเกณฑ์ภาระงานด้านต่าง ๆ เป็นมาตรฐานอย่างชัดเจน	5
4.	ลดภาระงานอื่น ๆ มีชั่วโมงสอนที่เหมาะสม ลดภาระงานสอนลง	21
5.	ให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีความยุติธรรมเป็นขั้นตอน ตรวจสอบได้	16
6.	อนุญาตให้ลาหยุดไปทำวิจัยหรือเขียนตำราได้	4
7.	ผู้บริหารปฏิบัติงานจริงจังและลงถึงโปรแกรมวิชามากกว่านี้	2
8.	ผลักดันนโยบายให้มีการบรรจุอาจารย์ บุคลากร ในสายต่าง ๆ เพิ่มขึ้น	9

จากตารางที่ 20 จะเห็นได้ว่าความต้องการของอาจารย์ที่จะให้สถาบันแก้ไขให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ปฏิบัติงานได้ดีมากที่สุด คือ ลดภาระงานอื่น ๆ ลดภาระงานสอนลง มีชั่วโมงสอนที่เหมาะสม รองลงมาคือ การให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีความยุติธรรมเป็นขั้นตอน ตรวจสอบได้ การประกาศเกียรติคุณให้รางวัล และให้แรงเสริมรูปแบบต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อความเป็นครู และลงโทษอย่างจริงจังกับผู้ฝ่าฝืน หลีกเลี้ยง ละเมียด งดเว้น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ การสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย เอกสารตำรา การกำหนดเกณฑ์ภาระงานด้านต่าง ๆ เป็นมาตรฐานอย่างชัดเจน การอนุญาตให้ลาหยุดไปทำวิจัยหรือเขียนตำรา และผู้บริหารปฏิบัติงานจริงจังและลงถึงโปรแกรมวิชามากกว่านี้ การผลักดันนโยบายให้มีการบรรจุอาจารย์ บุคลากร ในสายวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ทั้งทางบวกและทางลบ ความคิดเห็นในทางบวกคือนักศึกษามีความเห็นว่าการสอนดี มีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบในการสอน เข้าสอนตรงเวลา เตรียมการสอนดี มีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม มีอารมณ์ขัน แต่ความคิดเห็นในทางลบ นักศึกษาพบว่า อาจารย์บางคนไม่รับผิดชอบต่องานในหน้าที่ เข้าสอนไม่ตรงเวลา สอนบ้างไม่สอนบ้าง เมื่ออาจารย์ไม่สอนตามเวลาที่กำหนดก็นัดหมายนักศึกษาให้มาเรียน แต่อาจารย์ไม่มาตามนัด อาจารย์บางท่านนำความรู้สึกส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ไม่รู้ถึงความสามารถของนักศึกษานักศึกษารับรู้ได้แค่ไหน ความขัดแย้งของอาจารย์ทำให้เกิดผลเสียต่อนักศึกษา อาจารย์มีความลำเอียงไม่ยุติธรรมกับนักศึกษาเท่าเทียมกัน อาจารย์บางท่านตัดเกรดโดยการมองเห็น มองชื่อ อาจารย์สั่งงานมากเกินไปและไม่อธิบายงานให้ชัดเจน ให้เวลาน้อยไม่เหมาะสมกับชิ้นงาน สั่งงานเมื่อใกล้สอบ อาจารย์ใช้คำศัพท์ทางวิชาการที่สูงเกินไปทำให้ยากแก่การเข้าใจ อาจารย์บางคนยังติดยึดกับกฎเกณฑ์และการสอนแบบเก่า ๆ เดิม ๆ ไม่ยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เอาใจใส่นักศึกษา มีเวลาให้กับนักศึกษาน้อย

ตารางที่ 21 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์

ที่	สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ	ความถี่ (f)
1.	ไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนเท่าที่ควร	3
2.	เข้าสอนไม่ตรงเวลา	12
3.	สั่งงานมากเกินไป และไม่เหมาะสมกับเวลา สั่งงานโดยไม่อธิบาย	7
4.	สอนดี ตรงต่อเวลา	2

จากตารางที่ 21 จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์มากที่สุด คือ การเข้าสอนไม่ตรงเวลา รองลงมาคือ อาจารย์สั่งงานมากเกินไปและไม่เหมาะสมกับเวลา สั่งงานโดยไม่อธิบาย การที่อาจารย์ไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนเท่าที่ควร และอาจารย์สอนดี ตรงต่อเวลา

4. สิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ พบว่า นักศึกษาต้องการให้อาจารย์เข้าสอนตรงต่อเวลา สอนเต็มเวลา เข้าสอนทุกครั้ง ถ้าจำเป็นต้องขาดสอนต้องแจ้งนักศึกษาล่วงหน้า และอาจารย์ควรใช้เวลาในคาบเรียนให้คุ้มค่าที่สุด ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาอย่างเต็มที่ มีการเตรียมการสอนและวางแผนก่อนสอนให้มากกว่านี้ มีอุปกรณ์ สื่อ วิธีสอน ที่ครบถ้วนทันสมัย และหลากหลาย เช่น วิกิทัศน์ การศึกษานอกสถานที่ อาจารย์ควรมีเอกสารประกอบการสอนในทุกวิชา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน ให้อาจารย์สอนเนื้อหาตรงตามรายวิชา สอนตามแผนการสอนที่จัดทำไว้ มีข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย หากความรู้และหาหนังสือใหม่ ๆ มาให้นักศึกษาบ้าง พานักศึกษาไปดูงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในแต่ละวิชา มอบหมายงานให้เหมาะสมกับรายวิชา เหมาะสมกับเวลา สนใจกับงานที่สั่ง เมื่อนักศึกษาส่งงานแล้วควรมีการตรวจและคืนแก่นักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น วิชาที่มีการทดลอง ควรให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง เน้นให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง เน้นให้เข้าใจบทเรียนมากกว่าท่องจำ กระบวนการสอนที่ให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น ผู้สอนต้องชี้แจงจุดประสงค์ให้ชัดเจน อยากรให้อาจารย์เห็นใจนักศึกษาในการใช้เงินซื้ออุปกรณ์บางอย่าง ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา ดูแลให้ความรู้อย่างใกล้ชิด ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาที่ประสบปัญหาในการเรียน เป็นกันเองกับนักศึกษามากกว่านี้ มีเวลาให้กับนักศึกษา ให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษาไปขอคำปรึกษา พูจจาตุภาพไพเราะ ให้ความยุติธรรมกับนักศึกษาทุกคน มีการทดสอบบ่อย ๆ มีมาตรฐานในการวัดผลประเมินผล มีความรอบคอบในการตรวจข้อสอบและให้คะแนน ไม่ลำเอียงในการตัดเกรด การให้คะแนนและการตัดเกรดยุติธรรม นักศึกษาสามารถตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้นักศึกษาชี้แจงเหตุผลเมื่อเกิดปัญหา

ให้อาจารย์คุมสอบอย่างเคร่งครัด และให้อาจารย์เปลี่ยนข้อสอบบ้างเพื่อป้องกันข้อสอบรั่ว และจัดการกับนักศึกษาที่ทุจริต อาจารย์ควรมีส่วนร่วมในการผลักดันให้ทำกิจกรรมเพื่อชุมชน และหากอาจารย์ประสงค์ให้นักศึกษาออกช่วยเหลืองานในชุมชน ก็ควรพิจารณาถึงเวลาเรียนของนักศึกษาด้วยและอยากให้อาจารย์เข้าร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาให้มากกว่านี้ สำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนั้นอยากให้ทางสถาบันดำเนินการขึ้นเด็ดขาด ในการทำงานของแต่ละคนต่าง ๆ หรือโปรแกรมต่าง ๆ นั้น อยากให้เกิดการทำงานที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 22 แสดงความถี่ความคิดเห็นเพิ่มเติมสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ

ที่	สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติ	ความถี่ (f)
1.	ให้ความยุติธรรมและไม่ลำเอียงในการตัดเกรด	23
2.	มีอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนครบถ้วนทันสมัย	17
3.	มีเวลาให้กับนักศึกษา เมื่อนักศึกษาไปขอคำปรึกษา	21
4.	มีข้อมูลข่าวสารทันสมัย ให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่นักศึกษา	7
5.	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	6
6.	มีเอกสารประกอบการสอน	9
7.	ส่งงานแล้วให้อาจารย์ตรวจ	5
8.	พูดจาสุภาพ ไพเราะ	8
9.	เข้าสอนตรงเวลา	12
10.	มีความรอบคอบในการตรวจข้อสอบและให้คะแนน	3

จากตารางที่ 22 จะเห็นได้ว่าสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติมากที่สุด คือ การให้ความยุติธรรมและไม่ลำเอียงในการตัดเกรด รองลงมาคือการมีเวลาให้กับนักศึกษา เมื่อนักศึกษาไปขอคำปรึกษา มีอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนครบถ้วนทันสมัย เข้าสอนตรงเวลา มีเอกสารประกอบการสอน พูดจาสุภาพไพเราะ มีข้อมูลข่าวสารทันสมัย ให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่นักศึกษา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ส่งงานแล้วให้อาจารย์ตรวจ และมีความรอบคอบในการตรวจข้อสอบและให้คะแนนตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์
2. เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์
4. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา
5. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา
6. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์แตกต่างกัน
2. บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษาแตกต่างกัน
3. บทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกัน
4. บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดประชากรที่ศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ
  - 1.1 อาจารย์ซึ่งปฏิบัติราชการในสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 167 คน
  - 1.2 นักศึกษาภาคปกติ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 3,665 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดคืออาจารย์จำนวน 167 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 735 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยแบ่งตามสัดส่วนคณะและชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะทั้งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบคำถามปลายเปิด (Opened form) ฉบับที่ 1 ให้อาจารย์เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ให้นักศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ จะใช้ข้อคำถามเดียวกัน โดยมีค่าความเชื่อมั่น .9612 แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ซึ่งอาจารย์เป็นผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ คณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งบริหาร ฉบับที่ 2 ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ คณะ และชั้นปี

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 57 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์และนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2543 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2544 ได้รับแบบสอบถามคืนโดยมีความสมบูรณ์ครบถ้วน กลุ่มอาจารย์จำนวน 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 52.09 กลุ่มนักศึกษาจำนวน 565 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.87

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำคำตอบจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง มาลงรหัสในแบบรายการเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer plus) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ คือ

1. แบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิด (Opened form) วิเคราะห์โดยเรียบเรียงเนื้อหาจัดเป็นหมวดหมู่และแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอในลักษณะความเรียงประกอบการบรรยาย

2. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ โดยใช้ t -test แบบ Dependent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อแต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม

3. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา โดยใช้ t -test แบบ Dependent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม

4. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา โดยใช้ t -test แบบ Independent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงาน และโดยภาพรวม

5. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา โดยใช้ t -test แบบ Independent ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ แต่ละกลุ่มงานและโดยภาพรวม

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบผลวิจัยดังนี้

1. จากการศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยเฉพาะกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู ด้านการจัดแนวการสอนหรือกำหนดการสอน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ สอนโดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น การให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา ความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน การคุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบอย่างเคร่งครัด มีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบอย่างเชื่อถือได้ และการแจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง ซึ่งอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติระดับมากที่สุด ส่วนนี้เองที่ อาจารย์มีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติระดับมาก และอาจารย์ก็ได้ปฏิบัติจริงในระดับมากเช่นกัน ยกเว้น ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา เช่น การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การร่วมมือประสานงานระหว่างสถาบันกับหน่วยงานฝึกประสบการณ์ การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมนิเทศและปัจฉิมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน การมีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การมีส่วนร่วมในการสัมมนา และการตรวจผลงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานของอาจารย์ กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติในระดับมาก และมีความคาดหวังในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับมากที่สุด แต่สภาพการปฏิบัติจริง อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ยกเว้นการรวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาในวิชาที่สอนซึ่งอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก ส่วนการเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน อาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับน้อย แต่โดยภาพรวมอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานของอาจารย์กลุ่มงานบริหารและงานบริการ พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติในระดับมาก แต่สภาพการปฏิบัติจริงอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการมีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ ซึ่งอาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับมาก และงานเกี่ยวกับนักศึกษา เช่น การให้คำปรึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่รับผิดชอบ การมาเรียน การขาดเรียน การลงทะเบียนวิชาเรียน การชำระเงินค่าหน่วยกิต การติดตามผลการเรียนของนักศึกษา และการควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการปรับตัวของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม ซึ่งอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมากเช่นกัน แต่โดยภาพรวมอาจารย์ได้ปฏิบัติจริง กลุ่มงานบริหารและงานบริการในระดับปานกลาง

2. จากการศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครูในระดับมาก และนักศึกษารับรู้ว่าเป็นสภาพการปฏิบัติจริงอาจารย์ได้ปฏิบัติหน้าที่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นด้านการสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ การนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน การมีเทคนิคในการนิเทศที่ดีและการมีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งนักศึกษารับรู้ที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง แต่โดยภาพรวมนักศึกษารับรู้ที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี พบว่านักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติงานในระดับมาก และสภาพการปฏิบัติจริงอาจารย์ก็ได้ปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ยกเว้น การเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน การแสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอน การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

ทางด้านสื่อโสตทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งนักศึกษาทราบว่าอาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง แต่โดยภาพรวมนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติงาน กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีในระดับมาก และอาจารย์ก็ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา กลุ่มงานบริหารและบริการพบว่า นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติงานในระดับมาก และสภาพการปฏิบัติจริงอาจารย์ก็ได้ปฏิบัติในระดับมาก ยกเว้น ด้านการเป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน การร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น การให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน การร่วมมือกับผู้ประกอบการในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา และการร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม ซึ่งอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง แต่โดยภาพรวมนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติงานกลุ่มงานบริหารและงานบริการในระดับมาก และอาจารย์ก็ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก

3. จากการศึกษเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานทุกกลุ่มภาระงาน และทุก ๆ ด้าน แตกต่างจากบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติตามสภาพจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์มีความคาดหวังที่จะปฏิบัติงานสูงกว่าสภาพที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

4. จากการศึกษเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติงานตามกลุ่มภาระงานและทุก ๆ ด้านแตกต่างจากสภาพที่อาจารย์ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติงานสูงกว่าสภาพที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง

5. จากการศึกษเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า บทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู แตกต่างจากบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 คือด้านการจัดทำแนวการสอนหรือกำหนดการสอน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ การสร้างบรรยากาศที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา ความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาวิชา การคุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบ ซึ่งอาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนบทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติงานแตกต่างจากบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น การใช้

วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะวิชา การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิชา การวัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะ ๆ การจัดทำข้อสอบอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เรียนรู้ของนักศึกษาการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้ปฏิบัติ ยกเว้นด้านการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งนักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติงานสูงกว่าที่อาจารย์คาดหวัง แต่โดยภาพรวม อาจารย์และนักศึกษามีความคาดหวังในการปฏิบัติงาน กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติ

เมื่อพิจารณาบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์และนักศึกษา กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี พบว่า ด้านที่อาจารย์และนักศึกษามีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ และการทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย โดยด้านการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานสูงกว่าบทบาทที่นักศึกษาคาดหวัง แต่การทำวิจัยด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย นักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติสูงกว่าบทบาทที่อาจารย์คาดหวังจะปฏิบัติ โดยภาพรวมอาจารย์และนักศึกษามีความคาดหวังในการปฏิบัติงานกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์และนักศึกษากลุ่มงานบริหารและงานบริการ พบว่า ความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งบทบาทที่อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติและนักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติก็ไม่แตกต่างกัน คือคาดหวังการปฏิบัติงานในระดับสูง

6. จากการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า บทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงตามหน้าที่แตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาในกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือด้านการจัดทำแผนการสอน การค้นหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา ความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน การแจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้อง ซึ่งการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าสภาพจริงที่อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริงตามหน้าที่แตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ การใช้วัสดุ สื่อเอกสาร เครื่องมือในการสอนที่เหมาะสม การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะวิชา การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย การมีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อสอบอย่างเชื่อถือได้ ซึ่งการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา สูงกว่าสภาพจริงที่อาจารย์ปฏิบัติจริง แต่โดยภาพรวม

บทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริงตามหน้าที่กับการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาในกลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครูไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์และนักศึกษา กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี พบว่า บทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงตามหน้าที่แตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือด้านการทำวิจัยด้วยตนเอง หรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย และการให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อเทคโนโลยี และเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าสภาพจริงที่อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง แตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการเขียนบทความวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน ซึ่งการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าสภาพที่อาจารย์ปฏิบัติ แต่โดยภาพรวมบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริงกับการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาในกลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์และนักศึกษา กลุ่มงานบริหารและงานบริการ พบว่าบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริง แตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการเป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน ซึ่งการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าสภาพจริงที่อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนบทบาทที่อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงแตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านความมีความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบ และการร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม ซึ่งการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาสูงกว่าสภาพที่อาจารย์ปฏิบัติ ส่วนบทบาทด้านอื่น ๆ อาจารย์ปฏิบัติจริงและการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน และโดยภาพรวมบทบาทที่อาจารย์ปฏิบัติจริงกับการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษากลุ่มงานบริหารและงานบริการไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มีประเด็นที่สำคัญควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู

บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู พบว่าอาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานในระดับมากโดยเฉพาะด้านการจัดทำแผนการสอนหรือกำหนดการสอน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน การสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้อง

แม่นยำ การสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น การให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา ความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน การคุมสอบตรงเวลาและเอาใจใส่ต่อการคุมสอบอย่างเคร่งครัด การมีหลักเกณฑ์ในการตรวจข้อสอบอย่างเชื่อถือได้ การแจ้งผลการสอบตรงเวลาและถูกต้องซึ่งอาจารย์มีความคาดหวังหรือต้องการปฏิบัติในระดับมากที่สุด และอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก นักศึกษาก็รับรู้ว่าคุณครูได้ปฏิบัติจริงในระดับมาก เป็นเพราะว่าภาระงานเหล่านี้ เป็นงานเกี่ยวกับการสอน ซึ่งเป็นงานหลักของอาจารย์ทุกคนที่ต้องปฏิบัติ แต่เมื่อพิจารณาด้านการสร้างบรรยากาศที่มุ่งใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อารมณ์รักและยุติธรรมแก่นักศึกษา ความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอนพบว่า อาจารย์คาดหวังในการปฏิบัติแตกต่างจากที่นักศึกษาคาดหวังให้อาจารย์ปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงแตกต่างจากการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงสูงกว่าการปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษา แสดงให้เห็นถึงการรับรู้ของนักศึกษาว่าคุณครูยังไม่สร้างบรรยากาศที่มุ่งใจในการเรียนการสอนเท่าที่ควร การให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา ความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอนยังน้อย สอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมที่นักศึกษามีความเห็นว่าคุณครูบางคนไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ เข้าสอนไม่ตรงเวลา สอนบ้างไม่สอนบ้าง อาจารย์มีความลำเอียง ไม่ยุติธรรมกับนักศึกษา นักศึกษาจึงต้องการให้อาจารย์เข้าสอนตรงเวลา เต็มเวลา เข้าสอนทุกครั้ง ถ้าจำเป็นต้องขาดสอนควรแจ้งนักศึกษาล่วงหน้า อาจารย์ควรใช้เวลาเรียนในคาบเรียนให้คุ้มค่า ดังนั้นอาจารย์จึงควรพิจารณาปรับปรุงตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลาในการสอน นักศึกษายังมีความเห็นว่า อาจารย์ควรสร้างบรรยากาศที่มุ่งใจในการเรียนการสอน มีอุปสรรค คือ วิธีสอนที่ครบถ้วนทันสมัย หาเทคนิคในการสอนให้มาก โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พานักศึกษาไปดูงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และมอบหมายงานให้เหมาะสมกับรายวิชา สอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ ที่ต้องการปรับกระบวนการสอนจากครูสอนมาเป็นกระบวนการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำความเข้าใจกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง ใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ด้านการวัดผลประเมินผล นักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า อาจารย์ควรมีมาตรฐานในการวัดผลและประเมินผล มีความรอบคอบในการตรวจข้อสอบและให้คะแนน นักศึกษามีความเห็นว่าคุณครูมีความลำเอียง ไม่ยุติธรรมในการตัดเกรด นักศึกษาจึงต้องการให้อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนนและการตัดเกรดที่สามารถตรวจสอบได้ ดังนั้น อาจารย์จึงควรมีเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาที่ชัดเจน ซึ่งนักศึกษาสามารถตรวจสอบได้

เมื่อพิจารณาจากผลประกอบการณ์วิชาชีพ เช่น การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม นิเทศและปัจฉิมนิเทศการฝึกประสบการณ์ การนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน การมีเทคนิควิธีในการนิเทศที่คิดการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสนับสนุน

การสนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมต่างๆ ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การมีส่วนร่วมในการสัมมนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างสม่ำเสมอและครบถ้วน การตรวจผลงานของนักศึกษาวิชาชีพพบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะอาจารย์มุ่งทำเฉพาะเรื่องการสอนถือว่างานสอนเป็นงานหลัก จึงไม่ให้ความสำคัญกับงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นอกจากนี้ อาจารย์บางท่านมีชั่วโมงสอนมากทำให้ไม่สามารถนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินได้ และปัญหาการนิเทศเป็นปัญหาที่พบบ่อยในเกือบทุกสถาบันคือ อาจารย์ขาดการนิเทศที่บ่อยครั้ง ขาดความสนใจเอาใจใส่ต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การไม่อุทิศเวลาให้กับการนิเทศ (ปราณี อมรรัตนศักดิ์. 2539 : 44) สอดคล้องกับการรับรู้ของนักศึกษาที่พบว่า การปฏิบัติงานด้านการนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทิน การมีเทคนิควิธีในการนิเทศที่ดี และการมีส่วนร่วมในการสัมมนาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ซึ่งในบทบาทดังกล่าวต่ำกว่าระดับที่นักศึกษาคาดหวัง ดังนั้นเพื่อเป็นการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตหรือนักศึกษาให้มีคุณภาพจึงควรปรับปรุงงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเฉพาะในส่วนของอาจารย์นิเทศก์ หลายสถาบันต่างเชื่อกันว่า คุณภาพของนักศึกษาหรือบัณฑิตขึ้นอยู่กับการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ ดังที่อภิรมย์ ฉ นคร (2519) กล่าวว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการฝึกสอนฝึกงานโดยทั่วไป ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการนิเทศ ดังนั้นการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้ทำหน้าที่นิเทศ อาจารย์จึงเป็นบุคคลสำคัญต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพและควรเป็นงานหลักของอาจารย์ทุกคนที่ต้องปฏิบัติ สถาบันจึงควรให้ความสำคัญกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยกำหนดการนิเทศเป็นส่วนสำคัญของภาระงานที่ชัดเจน เพื่อให้อาจารย์เห็นความสำคัญของการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งในการประกันคุณภาพ

2. กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี

บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้เฝ้าหาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งอาจารย์คาดหวัง หรือต้องการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ซึ่งน่าจะเป็นผลจากการปฏิรูปการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และระบบการประกันคุณภาพ ทำให้อาจารย์มีความกระตือรือร้นสนใจความก้าวหน้าทางวิชาการมากขึ้น แต่สภาพการปฏิบัติจริง อาจารย์ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์มีจำนวนชั่วโมงสอนมาก และงบประมาณที่สถาบันจัดสรรให้มีจำนวนจำกัด ดังความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ที่ต้องการพัฒนาคุณวุฒิเพิ่มเติม และพัฒนาตนเองด้วยการเข้ารับการอบรมสัมมนา โดยให้สถาบันสนับสนุนด้านงบประมาณ ส่วนบทบาทด้านการทำวิจัย การผลิตเอกสารประกอบการสอน ตำราและชุดการสอน การแสวงหาและผลิตอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม การให้

ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อไอศทัศน์วัสดุและเทคโนโลยีต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งอาจารย์คาดหวังหรือต้องการปฏิบัติในระดับมาก เพราะโดยหลักการทำงานของวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถาบัน ด้วยสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ไม่มีหรือไม่สนับสนุนการวิจัย นับว่าไม่ได้ทำหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ ภารกิจอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา คือการสร้างสรรควิชากร ถ้าอาจารย์ไม่ทำการวิจัย ความรู้ที่อาจารย์มีสำหรับถ่ายทอดไปยังศิษย์ก็เป็นเพียงสิ่งที่จามาจากการเรียน การอ่านผลงาน คำรับคำรายนักวิชาการแหล่งอื่นเท่านั้น แต่เมื่อใดที่อาจารย์เริ่มค้นคิดค้นและวิจัยด้วยตนเอง บรรยากาศทางวิชาการในสถาบันก็จะแจ่มใสและคึกคักขึ้น เพราะนักศึกษาและอาจารย์เกิดความรู้สึกันว่า กำลังเผชิญหน้ากับแหล่งความรู้ที่ชวนศึกษาค้นคว้า ไม่ใช่เพียงเรียนจากสิ่งที่คัดลอก ท่องจำความรู้เก่าแก่เหมือนเดิมอีกต่อไป ปิวย อึ้งภากรณ์ (อ้างถึงใน สุธีระ ทานดวงิช, 2519 : 3) ได้กล่าวถึงหน้าที่วิจัยว่าอาจารย์จำเป็นต้องฝึกฝนวิชาของตนให้ลึกซึ้งกว้างขวางก้าวหน้าให้ทันสมัยอีกด้วย เพราะวิชาในโลกนี้ไม่หยุดนิ่ง อาจารย์ควรพยายามขวนขวายอ่านและสดับตรับฟัง เพื่อให้ทราบว่า วิชาในสาขาของตนนั้น ได้ก้าวหน้าไปในลักษณะใดทั้งนี้เพื่อจะได้นำมาถ่ายทอดให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่ทันสมัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้กำหนดการศึกษาวิจัย การเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ไว้ในปรัชญาและพันธกิจของสถาบัน แต่สภาพการปฏิบัติจริง พบว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ดังนั้นสถาบันควรให้ความสำคัญแก่งานวิจัยเท่ากับงานสอน เพราะเท่าที่ปฏิบัติกันอยู่ อาจารย์ส่วนมากถือเอางานสอนเป็นหลัก สภาพเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน อาจารย์ในสถาบันจึงมีหน้าที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว หากอาจารย์ผู้ใดทำการวิจัยด้วยถือเป็นการปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือหน้าที่ นอกจากนี้การทำวิจัยจะต้องเสียสละเวลาส่วนตัว แรงงาน ทุนทรัพย์ สติปัญญา และอื่น ๆ รวมทั้งต้องเป็นการกระทำด้วยใจรัก ด้วยศรัทธา และต้องการเห็นความก้าวหน้าทางวิชาการ อย่างไรก็ตามจากความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์พบว่า อาจารย์มีความต้องการในการทำวิจัย ต้องการผลิตเอกสารตำรา แต่เนื่องด้วยไม่มีเวลาว่างพอ เพราะนอกจากงานสอนแล้ว อาจารย์ยังต้องทำงานด้านอื่น ๆ เช่น งานธุรการ งานพัสดุ ขาดเครื่องอำนวยความสะดวก ไม่มีเอกสารประกอบการค้นคว้าเพียงพอ อาจารย์จึงมีความต้องการให้สถาบันลดภาระงานสอน และงานด้านอื่น ๆ โดยเพิ่มเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการพลเรือนเพิ่มเติม อนุญาตให้ลาหยุดไปทำวิจัยหรือเขียนตำราได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าส่วนใหญ่ของอุปสรรค ที่ทำให้อาจารย์ของสถาบันไม่ได้ทำวิจัยหรือเขียนเอกสารตำรา เป็นเรื่องของการบริหารงานทางวิชาการของสถาบัน นำที่สถาบันจะได้พิจารณาปรับปรุงกลไกนี้เพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสทำวิจัย และเขียนเอกสารตำรามากยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลให้อาจารย์ของสถาบันได้ปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. กลุ่มงานบริหารและงานบริการ

บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์ กลุ่มงานบริหารและงานบริการ พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังหรือต้องการปฏิบัติงานในระดับมาก เพราะเป็นที่ยอมรับกัน

ในสังคมปัจจุบันแล้วว่า สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นขุมกำลังทางปัญญา และอาจารย์คือขุมกำลังนั้น ขุมกำลังของอาจารย์ มีฟังก์ชันอยู่แค่เพียงการสอนและการวิจัยเท่านั้น สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะเจียบเหงา และขาดความสมบูรณ์อย่างยิ่ง ถ้ามีแต่การสอนและการวิจัยโดยไม่มีบริการทางวิชาการแก่สังคม (สุธีระ ทานตวณิช. 2519 : 17) การบริการทางวิชาการแก่สังคมนี้ อาจกระทำได้โดยการจัดทำเอกสารเผยแพร่ การจัดนิทรรศการทางวิชาการ การสัมมนา การบรรยายพิเศษ การเป็นวิทยากร การร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น อาจารย์จึงควรกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยการเผยแพร่ความรู้ในรูปการให้บริการวิชาการแก่สังคมไม่ควรปลื้กตัวและทอดทิ้งสังคม โดยเฉพาะสังคมท้องถิ่น จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงด้านการเป็นวิทยากรให้แก่ชุมชน การร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนและท้องถิ่น การให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชนในระดับปานกลาง ซึ่งบทบาทดังกล่าวต่ำกว่าระดับที่อาจารย์คาดหวังไว้ สอดคล้องกับการรับรู้ของนักศึกษาที่พบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง นับว่าอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ยังมีได้ปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการแก่สังคมเท่าที่ควร สำหรับอุปสรรคของการปฏิบัติงานด้านนี้ อาจเนื่องมาจากอาจารย์มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ ขาดผู้นำในการให้บริการทางวิชาการ ขาดความรู้และทักษะในการให้บริการทางวิชาการ ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงินและเกียรติยศ และไม่ถือเป็นความดีความชอบในการปฏิบัติราชการ ทั้ง ๆ ที่อาจารย์ยอมรับว่า งานให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นหน้าที่ของอาจารย์ และอาจารย์ปรารถนาจะปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ให้สมบูรณ์ แต่ขัดข้องด้วยเหตุดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องมาจากกลไกการบริหารงานทางวิชาการของสถาบัน ผู้วิจัยจะได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อไป

บทบาทหน้าที่อีกอย่างหนึ่งของครูอาจารย์ในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา คือ การมีความรักเอื้ออาทร เอาใจใส่ดูแลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตที่ดี พร้อมทั้งจะแนะนำและร่วมกันแก้ปัญหาของผู้เรียน (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 2) ด้วยในแต่ละขณะ คนเราทุกคนจะมีอารมณ์ที่แตกต่าง หรือเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะภายนอกที่มากกระทบ จึงทำให้เกิดอารมณ์ที่ไม่มั่นคงจากการที่สังคมปัจจุบันประสบกับปัญหาต่าง ๆ ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตและจิตใจของผู้คนอย่างมาก ก่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย นักศึกษาก็ได้รับผลกระทบนั้น ซึ่งนักศึกษายังเป็นเด็กวัยเรียนที่ต้องการความดูแลเอาใจใส่ ต้องการคำแนะนำปรึกษาอย่างมีเทคนิควิธี บางครั้งก็ต้องการความช่วยเหลือ ในการแก้ไขปัญหาที่ผ่านเข้ามาในชีวิตอย่างเร่งด่วน ต้องการความรักความเข้าใจจากผู้ใหญ่ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้ามาปรึกษาหารือ ทั้งปัญหาด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัว จะเสริมสร้างให้นักศึกษามีความมั่นคงทางอารมณ์ (กรมวิชาการ, 2540 : 5) จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคาดหวังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ด้านการให้คำปรึกษา การติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ การควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตนและการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม แตกต่างจากสภาพที่อาจารย์ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามีความคาดหวังสูงกว่าสภาพที่อาจารย์ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษาคืออาจารย์ที่ปรึกษาไม่เอาใจใส่นักศึกษา มีเวลาให้กับนักศึกษาน้อย สิ่งที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติ คือให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาที่ประสบปัญหาในการเรียน เป็นกันเองกับนักศึกษามากกว่านี้ มีเวลาให้กับนักศึกษา ให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษาไปขอคำปรึกษา พุดจาสุภาพไพเราะ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ก็พบว่า สิ่งที่อาจารย์ต้องการปฏิบัติคือใกล้ชิดกับนักศึกษาให้มากขึ้น จัดเวลาสำหรับการพบปะพูดคุยกับนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล และติดตามดูแลนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบด้านการเรียน ความประพฤติ การเข้าร่วมกิจกรรมและการแต่งกาย หากความคาดหวังของนักศึกษาสอดคล้องกับการที่อาจารย์จะปฏิบัติเช่นนี้ คาดว่านักศึกษาก็จะมีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง ด้วยอาจารย์เป็นบุคคลที่เด็กมีความศรัทธาและพร้อมที่จะปฏิบัติตามอยู่แล้ว อาจารย์ที่มีบุคลิกดี มีท่าทีที่เป็นมิตร มีความสามารถ จะสามารถจูงใจให้นักศึกษาปฏิบัติตามได้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าสถาบันน่าจะได้พิจารณาปรับปรุงงานอาจารย์ที่ปรึกษา และงานกิจการนักศึกษาให้มีแนวทางดำเนินงาน ดูแลช่วยเหลือนักศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้อาจารย์ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. อาจารย์ควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย มีเอกสารประกอบการสอนทุกรายวิชา
2. อาจารย์ควรมีเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ที่นักศึกษาสามารถตรวจสอบได้
3. อาจารย์ควรมีพฤติกรรมที่เสริมสร้างความเป็นกันเองกับนักศึกษา เช่น การเป็นที่ปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหา การร่วมกิจกรรมสันทนาการของนักศึกษา การมีส่วนร่วมในการผลักดันให้ทำกิจกรรมเพื่อชุมชน เป็นต้นความเป็นกันเองอันเกิดจากความสัมพันธ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์และบรรยากาศของการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ไร้ใจ และสันทนาปราศรัย อาจารย์ไม่ควรเหินห่างจากนักศึกษาเพราะก่อให้เกิดช่องว่างทางความคิด ทักษะที่ไม่เป็นมิตรและความเมินเฉย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน
4. สถาบันควรถือว่า ภาระงานของอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มงานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู กลุ่มงานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี และกลุ่มงานบริหารและงานบริการ มีความสำคัญเป็นสัดส่วน คือ 40 : 40 : 20 ตามลำดับ ทั้งนี้จะเป็นการสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบัน และยังเป็นการใช้ความเป็นเลิศทางวิชาการนี้สะท้อนกลับไปสู่นักศึกษาและท้องถิ่น

5. สถาบันควรถือเอางานวิจัย เอกสารประกอบการสอน ตำรา และงานบริหารและงานบริการ เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบในการปฏิบัติงานร่วมกับงานสอน และควรถือเป็นงาน ในหน้าที่ของอาจารย์ที่อาจารย์ทุกคนพึงกระทำ ทั้งนี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้อาจารย์ได้สำนึกและปฏิบัติ หน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ในฐานะเป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษา

6. สถาบันควรพิจารณาจัดเวลาสอนของอาจารย์ ให้มีโอกาสดำเนินงานจากการสอนติดต่อกัน เป็นวัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่อาจารย์จะได้ทำวิจัย เขียนเอกสาร ตำรา หรืองานบริหารและ บริการทางวิชาการ ได้อย่างเพียงพอ การว่างเว้นจากการสอนเพียงบางชั่วโมงย่อมไม่เอื้ออำนวยต่อการ ทำวิจัย การเขียนเอกสารตำรา หรือการให้บริการทางวิชาการ

7. สถาบันควรพิจารณาอนุญาตและอนุมัติให้อาจารย์ผู้มีโครงการวิจัย โครงการเขียนเอกสาร ตำรา หรือบริการทางวิชาการ ลาหยุดโดยไม่ต้องทำการสอนติดต่อกันเป็นภาคเรียน ทั้งนี้เพื่อเปิด โอกาสให้อาจารย์ออกทำการวิจัย หรือเขียนเอกสาร ตำรา อย่างสมบูรณ์ และถือเป็นความดีความชอบ อย่างหนึ่งในการปฏิบัติราชการ

8. การรับบุคคลเข้าเป็นอาจารย์ของสถาบัน สถาบันควรถือเอาคุณสมบัติด้านประสบการณ์ใน การทำวิจัย เป็นข้อพิจารณาด้านหนึ่งนอกเหนือจากการพิจารณาด้านคุณวุฒิและบุคลิกภาพ และเมื่อ บรรลุเข้าเป็นอาจารย์ของสถาบันแล้ว ควรจะได้มีการฝึกปฏิบัติและทดลองปฏิบัติราชการ

9. สถาบันควรจัดให้มีการอบรมอาจารย์อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับงานสอน งานวิจัย งานเขียน เอกสารตำรา และงานบริการทางวิชาการ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้อาจารย์ได้สำนึกในหน้าที่ และหา แนวทางปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

10. การมีวิชาสอนมากวิชาในแต่ละภาคเรียน อาจเป็นผลเสียต่อคุณภาพการเรียนการสอนได้ ดังนั้น สถาบันควรกำหนดให้อาจารย์มีวิชาสอนไม่เกิน 3 วิชา ในแต่ละภาคเรียน ทั้งนี้เพื่ออาจารย์จะ ได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าวิชานั้น ๆ ได้ลุ่มลึกเพียงพอ

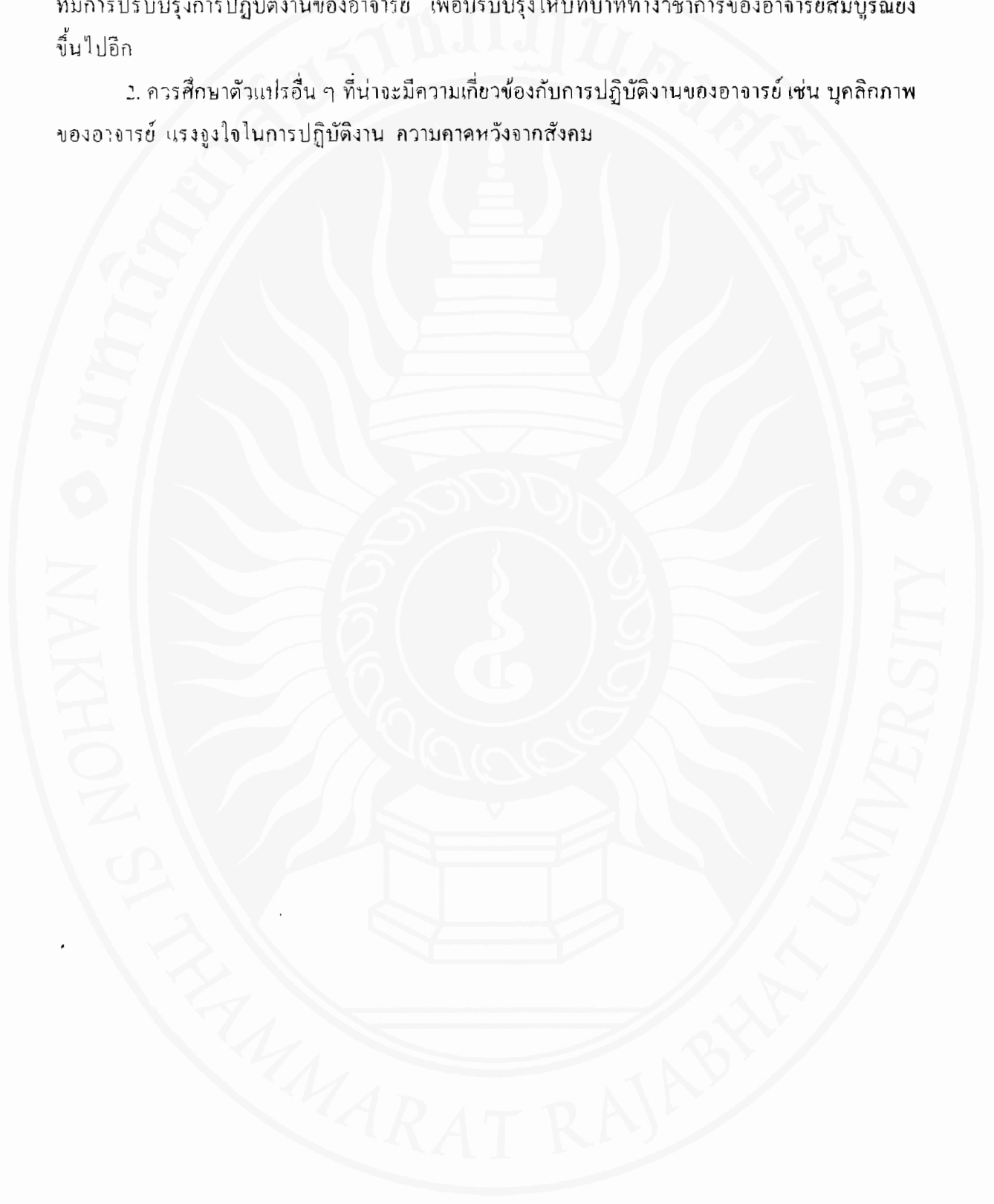
11. สถาบันควรจะได้มีหน่วยงานประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่โปร่งใส และสามารถ ตรวจสอบได้ มีหน่วยงานพัฒนาอาจารย์ หน่วยงานการประกันคุณภาพ ทำงานรับผิดชอบโดยตรง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์ มิใช่เพื่อจับผิด

12. สถาบันควรจัดทำแนวทางดำเนินงานอาจารย์ที่ปรึกษาและงานกิจการนักศึกษา ให้มีระบบ การดูแลช่วยเหลือนักศึกษา

13. สถาบันควรกำหนดให้อาจารย์ทุกคนทำแผนพัฒนาตนเองในระยะ 5 ปี ทำรายงานการ ศึกษาตนเอง (Self Study) และปรับปรุงทุกปี เพื่อพัฒนาตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการวิจัยบทบาททางวิชาการของสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช หลังจากที่มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานของอาจารย์ เพื่อปรับปรุงให้บทบาททางวิชาการของอาจารย์สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปอีก
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ เช่น บุคลิกภาพของอาจารย์ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความคาดหวังจากสังคม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล แก้วมีชัย. บทบาทการบริหารงานที่เป็นจริงและที่คาดหวังของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตามทัศนะของหัวหน้าการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- จิตยา สุวรรณ. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพรวพิทยา, 2527.
- นครศรีธรรมราช. สถาบันราชภัฏ. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. สำนักงานอธิการบดี สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2541.
- นครศรีธรรมราช. สถาบันราชภัฏ. รายงานประจำปี 2542 สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. สำนักวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช 2543.
- นิตยารัตน์ คงนาลี. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขั้นเต็มรูป ตามการรับรู้ของนักศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. รายงานการวิจัย ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2541.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประภาส ศิลปรัศมี. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของสภาตำบล ในทัศนะของกรรมการสภาตำบล. กองวิจัยและการประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน, กุมภาพันธ์ 2530.
- พจน์ สะเพียรชัย. "ทิศทางการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6" เอกสารรายงานการประชุมสัมมนาสมาคมวิชาชีพครู ครั้งที่ 4. 15 - 26, 11 - 13 มกราคม 2528.
- พวงเพชร วัชรอยู่. แรงจูงใจกับการทำงาน. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- พิชญพร รุโจปการ. บทบาทของบิดา บทบาทของมารดา กับค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักเรียนวัยรุ่น. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- เพียว ผลิตภาค. บทบาทของบิดา บทบาทของมารดา การปรับตัวกับเพื่อนกับความรู้ดีมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

ไพบุลย์ ช่างเรียน. สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2516.

ภิญโญ สาธร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

วิชากร. ารม. สุขภาพจิตและความมั่นคงทางอารมณ์. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.

วิทยา คู่วิรัตน์. การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียน คาทอลิกอัคร
สังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

วิภาดา กุปตานนท์. “การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ตาม
การรับรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์” เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ
เรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครั้งที่ 8, กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2536.

สมาน จันทะดี. บทบาทหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอตามความคาดหวังของผู้บริหาร
การประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2529.

สุขภาพจิต, กรม. คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัทยูเร็นสอิมเมจ
กรุ๊ป จำกัด. 2544.

สุชน อ่อนชู. บทบาทการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.

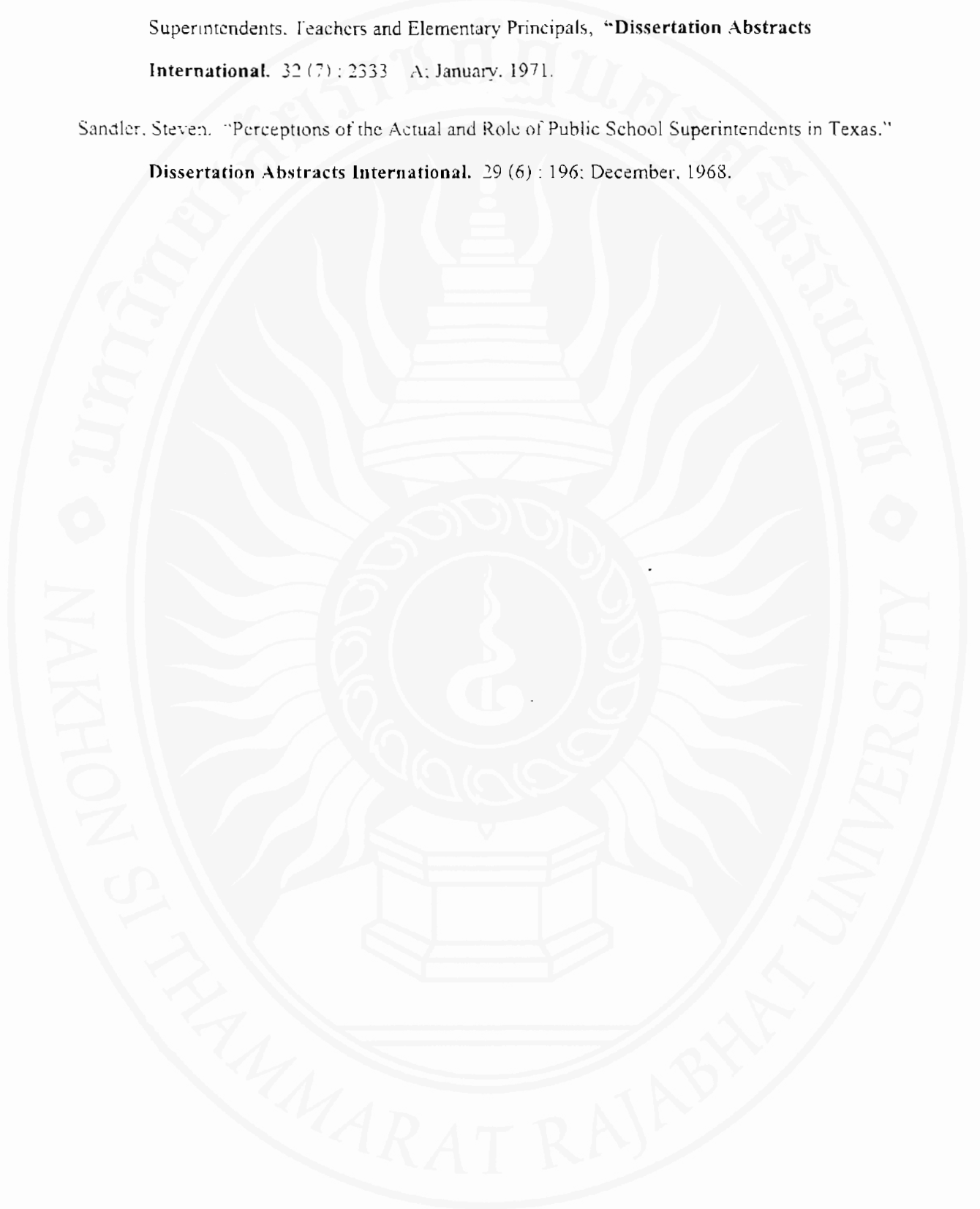
สุธีระ ทานตวนิช. บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน ปีการศึกษา
2517. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2519.

อภิรมย์ ณ นคร. “การฝึกสอนฝึกงานของผู้ที่จะเป็นบัณฑิตทางการสอน” เอกสารการประชุมทาง
วิชาการเกี่ยวกับการนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2519.

เอกชัย ก็สุขพันธ์. การบริหารทักษะและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

Carson, Russel S. "Actual Ideal Role Perceptions of the Elementary Principals as Seen by Superintendents, Teachers and Elementary Principals," **Dissertation Abstracts International**. 32 (7) : 2333 A; January, 1971.

Sandler, Steven. "Perceptions of the Actual and Role of Public School Superintendents in Texas." **Dissertation Abstracts International**. 29 (6) : 196; December, 1968.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ว่าท่านได้คาดหวังหรือต้องการปฏิบัติหน้าที่มากน้อยเพียงใด และท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ท่านตอบไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลทำให้ท่านได้รับความเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง จักขอบพระคุณยิ่ง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมทั่วไป ที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

- เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
- คณะที่สังกัด
( ) ครุศาสตร์ ( ) มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ( ) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
( ) วิทยาการจัดการ ( ) ศิลปกรรมศาสตร์ ( ) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- ตำแหน่งทางวิชาการ
( ) อาจารย์ ( ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ( ) รองศาสตราจารย์
- ตำแหน่งบริหาร (เลือกได้มากกว่า 1 รายการ)
( ) ผู้บริหารระดับสถาบัน ( ) ผู้บริหารระดับศูนย์/สำนัก
( ) ผู้บริหารระดับคณะ ( ) ผู้บริหารระดับโปรแกรม
( ) กรรมการโปรแกรมวิชา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติของ
อาจารย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ทั้งบทบาทที่
ท่านคาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด
4 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับมาก
3 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง
2 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับน้อย
1 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับน้อยที่สุด

บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	ระดับที่คาดหวัง					ระดับที่ปฏิบัติจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู										
1.	จัดทำแผนการสอนหรือกำหนดการสอน										
2.	จัดทำแผนการสอน										
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน										
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ										
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่ เหมาะสม										
6.	สอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม										
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น										
8.	สร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้										
9.	ให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา										
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน										
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้										
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและ ลักษณะวิชา										

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	ระดับที่คาดหวัง					ระดับที่ปฏิบัติจริง							
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1			
51.	รับผิดชอบภาระงานเรียน การขาดเรียน การลงทะเบียน วิชาเรียน การทำคะแนนค่าหน่วยกิต หรืออื่น ๆ ของ นักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ													
52.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ													
53.	ควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตน และการ ปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม													
54.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา													
55.	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษาในกลุ่มที่ รับผิดชอบ													
56.	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม													
57.	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ													

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม ที่มีต่อบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ (ถ้ามี)

1. สิ่งที่ท่านต้องการปฏิบัติ

- 1.1. ....
- 1.2. ....
- 1.3. ....
- 1.4. ....
- 1.5. ....
- 1.6. ....
- 1.7. ....
- 1.8. ....
- 1.9. ....
- 1.10. ....

๒. ท่านคิดว่าสถาบันควรแก้ไข ให้สรวมช่วยเหลือ หรือดำเนินการอย่างไรจึงทำให้อาจารย์ปฏิบัติงาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แบบวัดที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ว่านักศึกษาได้คาดหวังหรือต้องการให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่มากขึ้นน้อยเพียงใด และอาจารย์ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความเป็นจริงมากขึ้นน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่นักศึกษาคงตอบไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลทำให้นักศึกษาได้รับความเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาคงตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง จักขอบคุณยิ่ง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงานของอาจารย์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมทั่วไป ที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

- เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
- คณะที่สังกัด
( ) ครุศาสตร์ ( ) มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ( ) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
( ) วิทยาการจัดการ ( ) ศิลปกรรมศาสตร์ ( ) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- นักศึกษาชั้นปีที่
( ) ปีที่ 1 ( ) ปีที่ 2 ( ) ปีที่ 3 ( ) ปีที่ 4

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงาน
ของอาจารย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ทั้งบทบาทที่
คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด
4 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับมาก
3 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง
2 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับน้อย
1 คาดหวังให้ปฏิบัติ/ปฏิบัติจริงในระดับน้อยที่สุด

บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	ระดับที่คาดหวัง					ระดับที่ปฏิบัติจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.	งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู จัดทำแผนการสอนหรือกำหนดการสอน										
2.	จัดทำแผนปฏิบัติการสอน										
3.	ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน										
4.	สอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ถูกต้องแม่นยำ										
5.	ใช้วัสดุ สื่อ เอกสาร เครื่องมือในการสอนที่ เหมาะสม										
6.	สอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม										
7.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น										
8.	สร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้										
9.	ให้ความรักและยุติธรรมแก่นักศึกษา										
10.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการสอน										
11.	สอนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้										
12.	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาและ ลักษณะวิชา										

ที่	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของอาจารย์	ระดับที่คาดหวัง					ระดับที่ปฏิบัติจริง						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
17	ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชน และท้องถิ่น												
18	ใช้ความรู้จากงานวิจัย เพื่อแก้ปัญหาและชุมชนท้องถิ่น												
19	ขอความรู้จากภาคเอกชน ภาครัฐ วิชาการ												
20	ใช้ความรู้ในงานในวงมหาวิทยาลัยรับผิดชอบ												
21	จัดทำโครงการมรณกิจ การขาดเรียน การลงทะเบียน เรียนเรียน การชำระหนี้ค่าหอพัก หรืออื่น ๆ ของ นักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ												
22	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ												
23	ควบคุมดูแลความปลอดภัย การปฏิบัติตน และการ ปรับแก้ด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้เข้ากับสังคม												
24	ร่วมมือกับผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา												
25	มีบันทึกและเก็บหลักฐานเกี่ยวกับนักศึกษาในกลุ่มที่ รับผิดชอบ												
26	ร่วมกิจกรรมชมรมหรือเป็นที่ปรึกษาชมรม												
27	ส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม เช่น วันครู วันสำคัญ ทางศาสนา วันประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ												

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่มีต่อบทบาทในการปฏิบัติงานของอาจารย์ (ถ้ามี)

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์

- 1.1. ....
- 1.2. ....
- 1.3. ....
- 1.4. ....
- 1.5. ....
- 1.6. ....

๒. สิ่งที่ทำน้ส่งเสริมให้อาจารย์ปฏิบัติ

- 1.1
- 1.2
- 1.3
- 1.4
- 1.5
- 1.6
- 1.7
- 1.8
- 1.9
- 1.10

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย

นางจุติพร วัศวโสธารณ

เกิดวันที่

26 พฤษภาคม พุทธศักราช 2505

ตำแหน่งผู้วิจัยปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจี่ อำเภอนมโงง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2523 ม.ศ. 5 (แผนกวิทยาศาสตร์) จากโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
- พ.ศ. 2527 ค.บ. (วิชาเอกชีววิทยา วิชาโทเคมี) จากวิทยาลัยครูเทพสตรี
- พ.ศ. 2534 กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร